

YLÖJÄRVEN KESKUSTAN IDEAKILPAILU

Arvostelupöytäkirja
31.10.2023

Sisällysluettelo

1 KILPAILUKUTSU	<u>3</u>	5 KILPAILUEHDOTUSTEN ARVOSTELUPERUSTEET	<u>10</u>
1.1 Kilpailun järjestäjä, luonne ja tarkoitus	<u>3</u>		
1.2 Osallistumisoikeus ja kilpailusta ilmoittaminen	<u>3</u>	6 YLEISARVOSTELU	<u>11</u>
1.3 Palkinnot ja lunastukset	<u>3</u>		
1.4 Tuomaristo ja asiantuntijat	<u>3</u>	7 EHDOTUSKOHTAINEN ARVOSTELU	<u>15</u>
2 KILPAILUTEKNISET TIEDOT	<u>4</u>	7.1 Yläluokka	<u>16</u>
2.1 Kilpailun säännöt ja kilpailuohjelman hyväksyminen	<u>4</u>	7.2 Keskiluokka	<u>29</u>
2.2 Kilpailun ohjelma-asiakirjojen luovutus	<u>4</u>	7.3 Alaluokka	<u>40</u>
2.3 Kilpailun kulku	<u>4</u>		
2.4 Kilpailijoiden valinta	<u>4</u>	8 KILPAILUN RATKAISU	<u>42</u>
3 KILPAILUN TAVOITTEET	<u>5</u>	8.1 Kilpailun tulos	<u>42</u>
3.1 Yleiset tavoitteet	<u>5</u>	8.2 Tuomariston suositukset jatkotoimenpiteistä	<u>42</u>
3.2 Monitoimitalo	<u>5</u>	8.3 Kilpailuehdotusten tekijänoikeudet ja käyttöoikeudet	<u>42</u>
3.3 Osa-aluekohtaiset tavoitteet	<u>5</u>	8.4 Arvostelupöytäkirjan allekirjoitus	<u>42</u>
		8.5 Nimikuorten avaus	<u>43</u>
4 SUUNNITTELUOHJEET	<u>6</u>		
4.1 Yleiset suunnitteluohjeet	<u>6</u>		
4.2 Suunnittelua ohjaavat periaatteet	<u>6</u>		
4.3 Monitoimitalo	<u>7</u>		
4.4 Osa-aluekohtaiset suunnitteluohjeet	<u>8</u>		

Ylöjärven keskustan ideakilpailu arvostelupöytäkirja 31.10.2023

Leijapuiston ja Asemantien julkisten ja asuinkortteleiden
ideakilpailu | Ylöjärven kaupunki 2023

Oikoluku **Ylöjärven kaupunki/Sitowise Oy**

Taitto **Sitowise Oy**

1 KILPAILUKUTSU

1.1 Kilpailun järjestäjä, luonne ja tarkoitus

Ylöjärven keskustan yleisen ideakilpailun järjesti Ylöjärven kaupunki yhteistyössä Suomen arkkitehtiliitto SAFA:n kanssa. Kilpailu oli julkisen hankintamenettelyn mukainen ideakilpailu.

Kilpailulla haettiin ehdotuksia Ylöjärven keskustan asemakaavamuutosten ja jatkosuunnittelun pohjaksi. Ideoita toivottiin niin uusien asuin-, liike- ja palvelukiinteistöjen kuin liikenteen, jalankulkuympäristön ja korttelipuistojen kehittämiseen. Pääradan junaseisake ja radan ylittävä kevyen liikenteen yhteys olivat tärkeä osa kokonaisuutta.

1.2 Osallistumisoikeus ja kilpailusta ilmoittaminen

Kilpailu oli avoin kaikille Euroopan Unionin ja sen hankintalainsäädännön piiriin kuuluvien maiden kansalaisille voimassa olevien lakien ja sopimusten mukaisesti. Osallistujalta tai osallistujaryhmän joltain jäseneltä edellytettiin oikeutta harjoittaa arkkitehdin ammattia omassa maassaan. Kilpailuun osallistuminen ei edellyttänyt, että työryhmässä olisi mukana ratasuunnittelun ammattilainen.

Kilpailun tuomariston jäsenet, sihteeri sekä näiden yhtiökumppanit olivat esteellisiä osallistumaan kilpailuun. Esteellisiä olivat myös henkilöt tai yritykset, jotka ovat osallistuneet kilpailuhankkeen valmisteluun siinä määrin, että hänellä on siitä huomattavaa lähtökohtaetuuksia muihin kilpailijoihin verrattuna tai päätöksentekoon mukaan lukien päätöksenteon valmistelu.

Kilpailukutsu julkaistiin Ylöjärven kaupungin verkkosivuilla, SAFA:n verkkosivujen kilpailukalenterissa, SAFA:n jäsentiedotteessa ja Arkkitehti uutisissa. Kilpailukutsua jaettiin myös Ylöjärven kaupungin sosiaalisen median kanavien kautta. Kilpailulla oli omat sivut Ylöjärven verkkosivustolla (www.ylojarvi.fi/keskustan-ideakilpailu).

1.3 Palkinnot ja lunastukset

Kilpailussa jaettiin palkintoina yhteensä 90 000 euroa seuraavasti:

1. palkinto 35 000 euroa
 2. palkinto 20 000 euroa
 3. palkinto 15 000 euroa
- Lunastukset 2 kpl á 10 000 euroa

Palkintosummille on myönnetty verovapaus vuodelle 2023. Palkinnot maksettiin Suomen Arkkitehtiliitto SAFA:n kautta.

Palkintojen lisäksi palkintolautakunta päätti jakaa yhden kunniamaininnan.

1.4 Tuomaristo ja asiantuntijat

Kilpailun tuomaristoon kuuluivat Ylöjärven kaupungin nimeäminä jäseninä:

- **Juho Ojares**, tuomariston puheenjohtaja, kaupunginvaltuuston puheenjohtaja (kok.)
- **Jenni Kiiskinen**, valtuutettu, kaupunginhallituksen jäsen (vihr.)
- **Jukka Nurmi**, kaupunkirakennejohtaja
- **Sari Soini**, kehitysjohtaja
- **Moona Kansanen**, kaavoitusarkkitehti
- **Mia Saloranta**, kaavoitusarkkitehti
- **Helena Ylinen**, kaavoitusarkkitehti

Kilpailun tuomaristoon Suomen arkkitehtiliitto SAFA:n nimeäminä jäseninä:

- **Kristina Karlsson**, arkkitehti SAFA
- **Osma Lindroos**, arkkitehti SAFA

SAFA:n kilpailusääntöjen tarkoittamia ammattijäseniä olivat SAFA:n edustajien lisäksi arkkitehti Moona Kansanen, arkkitehti Mia Saloranta ja arkkitehti SAFA Helena Ylinen.

Kilpailun sihteerinä toimi arkkitehti **Satu Sarjala**, Sitowise Oy.

Asiantuntijoina toimivat:

- **Ari Jokihäärä**, yhdyskuntatekniikan päällikkö, Ylöjärven kaupunki
- **Kaisu Wallin**, maisemasuunnittelija, Ylöjärven kaupunki
- **Johanna Venäläinen**, johtava rakennustarkastaja, Ylöjärven kaupunki
- **Eero Virtanen**, ratasuunnittelun asiantuntija, Väylävirasto

Nimettyjen asiantuntijoiden lisäksi tuomaristo oli oikeutettu kuulemaan tarpeelliseksi katsomiaan muita asiantuntijoita. Asiantuntijat ja sihteeri eivät osallistuneet kilpailutöiden arvosteluun.

2 KILPAILUTEKNISET TIEDOT

2.1 Kilpailun säännöt ja kilpailuohjelman hyväksyminen

Kilpailu oli suunnitteluhankintana toteutettu julkinen hankinta. Kilpailussa noudatettiin Suomen julkisia hankintoja koskevaa lainsäädäntöä. Lisäksi kilpailussa noudatettiin kilpailuohjelmaa sekä Suomen Arkkitehtiliitto SAFA:n kilpailusääntöjä. Kilpailuohjelman liiteasiakirjoineen hyväksyivät kilpailun järjestäjät, kilpailun tuomaristo sekä Suomen arkkitehtiliitto SAFA:n kilpailutoimikunta.

2.2 Kilpailun ohjelma-asiakirjojen luovutus

Kilpailussa hyödynnettiin Competition Cloud -pilvipalvelua kilpailun ohjelma-asiakirjojen jakamiseen sekä kilpailuehdotusten palauttamiseen ja arviointiin. Kilpailuohjelma ja muut ohjelma-asiakirjat olivat ladattavissa rajoituksetta ja maksutta kilpailun Competition Cloud -verkkosivustolta osoitteesta <https://cc.tietoa.fi/ylojarvi/ylojarven-keskusta>.

2.3 Kilpailun kulku

Kilpailukutsu ja -ohjelma julkaistiin keskiviikkona 15.3.2023.

Kilpailun aikana kilpailijoiden oli mahdollista esittää kysymyksiä järjestäjälle sekä pyytää ohjelmaa koskevia tarkennuksia ja lisätietoja. Kysymykset esitettiin anonyymisti kilpailun verkkosivuston kautta. Kilpailua koskevat kysymykset oli jätettävä 28.4.2023 klo: 12.00 mennessä. Vastaukset esitettiin kysymyksiin julkaistiin kilpailun verkkosivulla 10.5.2023.

Kilpailuaika päättyi maanantaina 12.6.2023 klo: 16.00, jolloin myös ehdotusten sisäänjätto umpeutui.

Kilpailuehdotukset asetettiin esille kilpailun verkkosivuston galleriasivulle osoitteeseen <https://ylojarven-keskusta-entries-tietoa-cc.vercel.app/> kesällä 2023. Yleisöllä oli mahdollisuus

kommentoida kilpailutoita 21.6.–31.8.2023. Tuomaristo tutustui yleisön palautteeseen, mutta ei ollut kilpailuohjelman mukaan sidottu huomioimaan palautetta arvostelussaan. Kommentteja jätettiin pääosin nettisivujen kautta ja niitä tuli 38 kappaletta. Kommentteissa kiinnitettiin huomiota mm. rakennusten ulkonäköön ja materiaaleihin, rakentamisen mittakaavaan, korkeuteen ja määrään, toimintojen sijoittumiseen, kaupunkiympäristön elävyyteen ja väljyyteen, liikenne- ja pysäköintijärjestelyihin sekä monitoimitalon arkkitehtuuriin.

Kilpailuaika päättyi maanantaina 12.6.2023 klo: 16.00, jolloin myös ehdotusten sisäänjätto umpeutui.

Tuomaroinnit järjestettiin 16.6.2023, 17.8.2023, 1.9.2023 ja 21.9.2023.

Kilpailun tulokset ja arvostelupöytäkirja julkaistiin 31.10.2023.

2.4 Kilpailijoiden valinta

Kilpailuun hyväksyttiin 26 kilpailuehdotusta. Osassa töistä oli kilpailuohjelmassa esitettyjen laadintaohjeiden mukaan puutteita. Tuomaristo päätti kuitenkin hyväksyä lähes kaikki työt mukaan kilpailuun puutteista huolimatta.

Yksi työ hylättiin, sillä siinä oli esitetty vain yksi kolmesta kilpailualueen osa-alueesta.

3 KILPAILUN TAVOITTEET

3.1 Yleiset tavoitteet

Kilpailun keskeisenä tavoitteena oli löytää Ylöjärven keskustan kaupunkikuvaan sovitettuja täydennysrakentamisen ja kaupunkirakenteen kehittämisen ratkaisuja. Kilpailuehdotusten toivottiin lisäävän Ylöjärven keskustan houkuttelevuutta ja asukasmäärää, tukevan olemassa olevaa kulttuurihistoriallisesti kerroksellista ympäristöä, vahvistavan alueen identiteettiä sekä ottavan huomioon kestävän ja ilmastoviisaan suunnittelun periaatteet.

Ideakilpailulla pyrittiin elinvoimaisen ja elävän kaupunkitilan kehittämiseen ja eheyttämiseen täydennysrakentamisen, palveluiden saavutettavuuden ja jalankulkuympäristön kohentamisen sekä korkeatasoisten kaupunkikuvallisten ratkaisujen keinoin. Kilpailulla haettiin ehdotuksia uusille asuinkortteleille, sekä palvelu- ja liiketonteille ja julkisille kaupunkitiloille kilpailun jälkeen käynnistyvän jatkosuunnittelun ja asemakaavamuutosten pohjaksi. Ehdotusten oli tärkeää olla myös teknisesti ja taloudellisesti toteutuskelpoisia.

Kilpailuehdotuksen tuli tukea Ylöjärven keskustan kehityshankkeita, asukasmäärän ja palveluiden lisäämistä Kuruntien ja Asemantien varsille sekä jalankulkuuyhteyksien uutta jäsentelyä. Ratkaisujen tuli mahdollistaa joukkoliikenteen sujuva käyttö ja vähentää riippuvuutta henkilöautoilusta.

3.2 Monitoimitalo

Kilpailuehdotukseen tuli sijoittaa uusi monitoimitalo joko osa-alueelle 1, 2 tai 3. Suunnitelmassa tuli esittää rakennuksen kaupunkikuvallinen idea ja liittyminen kaupunkitilaan sekä jalankulun, pyöräilyn ja ajoneuvoliikenteen verkkoon sekä huolto- ja saattoliikenteen ja pysäköinnin ratkaisut.

Rakennuksen tuli olla kaupunkikuvallisesti kiinnostava ja laadukas sekä lähiympäristönsä kaupunkikuvaa eheyttävä.

3.3 Osa-aluekohtaiset tavoitteet

Kilpailualue käsitti kolme osa-aluetta. Suunnittelun pääpaino oli osa-alueiden sisällä, mutta kilpailuehdotuksissa tuli vahvistaa myös osa-alueiden kytkeytymistä toisiinsa muun muassa kaupunkirakenteen, toimintojen sijoittumisen, jalankulkuympäristön, näkymien ja viherverkoston näkökulmista.

Osa-alue 1: Leijapuisto

Kirjaston ja tulevan kauppakeskuksen väliseen Leijapuistoon, rakentamattomalle entiselle peltoalueelle, tuli sijoittaa uudisrakentamista.

Leijapuiston alueella oli tavoitteena luoda uusi erityislaatuinen ja arkkitehtuuriltaan kiinnostava alue, jossa lähivihreä on huomioitu. Tiivis ja urbaani kaupunkikuva, uudisrakentamisen laadukas arkkitehtuuri, jalankulkuympäristön kohentaminen sekä toimintojen monipuolistaminen olivat Leijapuiston alueen kehittämisen kulmakiviä.

Osa-alue 2: Kaupungintalon lähialue

Alue on kaupunkirakenteellisesti Ylöjärven keskustan tärkein kohta, jonka suunnittelussa tuli pyrkiä säilyttämään kirkon asema maisemassa sekä alueen status maakunnallisesti arvokkaana kulttuuriympäristönä. Osa-alueen hyvät nykyiset ja tulevat joukkoliikennepalvelut tuli hyödyntää suunnittelussa.

Kaupungintalon aukiolla sijaitsevalle kaupungin entisen perusturvakeskuksen tontille suunniteltavalla uudisrakentamisella oli tavoitteena eheyttää ja täydentää kaupungintalon aukion ympäristöä sekä kaupunkirakenteen että toimintojen näkökulmasta.

Asemantien tonteille 1 ja 2 ideakilpailun tavoitteena oli visioida tonttien potentiaalia pitkän tähtäimen kehittämistä varten. Tonteille tavoiteltiin uutta rakennusta tai korttelia, joka hyödyntää alueen keskeistä sijaintia ja joukkoliikenteen

ja palveluiden tasoa ja saavutettavuutta. Ratkaisulla oli tarkoitus pyrkiä korostamaan suunnittelualueen identiteettiä maakunnallisesti arvokkaan kulttuuriympäristöalueen vieressä.

Osa-alue 3: Pääradan varsi

Henkilöliikenneseisakkeen myötä pääradan varren alueen asema kaupunkirakenteessa muuttuu syrjäisestä radanvarsi-alueesta liikenteellisesti keskeiseksi solmukohtaksi ja eräänlaiseksi Ylöjärven keskustan näyteikkunaksi. Elovainio ja Kirkonseutu kytkeytyvät alueen kehittämisen myötä nykyistä paremmin toisiinsa.

Alueen suunnittelussa keskeisinä tavoitteina olivat alueen kaupunkikuvallisen laadun ja Ylöjärven imagon vahvistaminen, maankäytön tiivistäminen sekä alueen liikenteellisen ja kaupunkirakenteellisen kytkeytymisen parantaminen Kirkonseudun ja radan toisella puolella olevan koulutuskeskus Valon sekä Elovainion palvelujen suuntaan. Pääradan kevyen liikenteen ylityksellä tavoiteltiin myös koulutuskeskuksen opiskelijoille ja työntekijöille uutta sujuvampaa yhteyttä keskustan muihin palveluihin.

4 SUUNNITTELUOHJEET

Kilpailuohjelmassa määriteltiin suunnitteluohjeet seuraavanlaisesti.

4.1 Yleiset suunnitteluohjeet

Uusi rakentaminen tuli sijoittaa kilpailun osa-alueilla rajatuille uudisrakentamisen alueille (kuva 1). Liikennetkaisuja, jalankulku-, pyöräily ja viheryhteyksiä tuli ideoida myös osa-alueiden välillä. Yleiset suunnitteluohjeet kirjattiin kilpailuohjelmaan Ydinkeskustan oikeusvaikutteisen osayleiskaavan mukaisesti:

“Aluetta kehitetään tiiviinä sekoittuneen täydennysrakentamisen ja keskitettyjen palvelujen alueena. Vyöhyke tukeutuu tehokkaaseen joukkoliikenteeseen ja sille ohjataan suurin osa Kirkonseudulle kaavoitettavasta asuin- ja palvelualueesta. Alueelle sijoittuvien hankkeiden tulee tukea kaupunkikehitystä ja ympäröivien asuinalueitten muodostamaa kokonaisuutta.

Aluetta kehitetään toiminnallisesti sekoittuneena asumisen, kaupan ja julkisten palveluiden, toimitilojen, hallinnon, virkistys- ja vapaa-ajan sekä kaupunkikulttuurin alueena.

Alueen rakentamisen tulee edistää toimintojen monipuolisuutta sekä kestävä ja viihtyisä kaupunkiympäristön muodostumista.

Rakennusten maantasokerrokset on keskeisillä paikoilla osoitettava pääsääntöisesti liike- tai muuksi toimitilaksi.

Alueiden pysäköintiä kehitetään pääsääntöisesti rakenteellisilla pysäköintiratkaisuilla.

Aluetta kehitetään kestävien kulkumuotojen, erityisesti, kävelyn ja pyöräilyn sekä joukkoliikenteen ehdoilla.”

Alueelle tuli sijoittaa

- Kerrostaloasumista, vähintään 500 uutta asukasta, arviolta vähintään 25 000 kem2 (arviolta 50 kem2/ asukas)
- Monitoimitalo, arviolta 2 700 kem2

- Soveltuvien osien liike- tai muita toimitiloja, pääasiassa rakennusten maantasokerroksiin
- Kerroskorkeuksien osalta tavoitteena oli harmonia lähiympäristön kanssa. Korkeampia kuin 8-kerroksisia rakennuksia ei tulisi esittää.
- Pääradan ylittävä kevyen liikenteen silta ja junaseisake ja niihin liittyvä muu mahdollinen rakentaminen
- Pysäköintiä ja liityntäpysäköintiä pääsääntöisesti maanalaista pysäköintinä, pysäköintikansina tai keskitettyinä pysäköintihalleina
- Tarvittavat kevyen liikenteen yhteydet (jalankulku ja pyöräily)
- Muita mahdollisia kokonaisuuteen sopivia ja sitä rikastavia toimintoja tai elementtejä

Pysäköintinormi

Suunnitteluohjeessa pysäköintinormi oli 1 ap/100 asuin-kem2 sekä 1 ap/50 liike- tai toimisto-kem2 sekä 1 ap/80 yleisten rakennusten kem2.

Ajoneuvojen pysäköintinormista oli mahdollista vähentää 10-20 %, mikäli ehdotuksessa osoitettiin vuoropysäköintiratkaisuja.

Polkupyörien pysäköintinormi oli 1 pp/50 kem2 asuin-, liike- ja toimistotilaa sekä 1 pp/yleisten rakennusten 100 kem2. Asuinkortteleissa vähintään 50 % pyöräpaikoista tuli osoittaa katettuihin lukittaviin tiloihin maantasoon.

Liityntäpysäköinti

Liityntäpysäköinnin kohteet sijoituivat tiiviille kehittyville maankäytön alueille, joten niiden toteutus tarkentuu maankäytön suunnittelun edetessä. Liityntäpysäköinnin tarve arvioitiin Raitiotien tarkentavan yleissuunnitelman pohjalta.

Osa-alueella 1 Leijapuistossa tuli huomioida raitiotien päätepysäkin arvioitu liityntäpysäköintitarve, 50 –100 ap, josta

noin puolet tavoiteltiin sijoitettavaksi uuden kauppakeskuksen kiinteistölle ja noin puolet tuli sijoittaa kilpailuehdotuksen kiinteistölle.

Polkupyörien liityntäpysäköintipaikkoja tuli lähtökohtaisesti sijoittaa aina vähintään 40 paikkaa jokaiselle raitiotien pysäkillä.

Osa-alueella 3 junaseisakkeen käyttöön tuli toimintojen vaatiman muun pysäköinnin lisäksi osoittaa radan kummallekin puolelle noin 20 liityntäpysäköintipaikkaa ja noin 20 paikkaa polkupyöräpysäköintiä.

Lisäksi huomioitavat asiat

Suunnitelmissa tuli lisäksi huomioida kilpailualueen ja lähialueen uudet rakennushankkeet, kuten kauppakeskus sekä Kultaniityn ja Rääkänhelman myöhemmin toteutuvat asuin- ja palvelualueet, kilpailualueen ja lähialueen uudet liikennetkaisu- ja raitiotie Kuruntien keskilinjauksessa, pääradan puuterminaalien siirto ja junaseisakkeen ja pääradan kaksoisraiteen toteuttaminen sekä kilpailun arvosteluperusteina toimivat näkökulmat.

4.2 Suunnittelua ohjaavat periaatteet

Suunnittelun pääpaino oli osa-alueiden sisällä, mutta kilpailuehdotuksissa tuli vahvistaa myös osa-alueiden kytkeytymistä toisiinsa muun muassa kaupunkirakenteen, toimintojen sijoittumisen, jalankulkuympäristön, näkymien ja viherveston näkökulmista. Suunnittelua ohjaavia periaatteita tuli soveltaa sekä osa-alueilla 1-3 että niiden välisissä yhteyksissä.

Ilmastoviisas suunnittelu

Kilpailuehdotusten oli rakennettava ilmastoviisaan suunnittelun perustalle, joka huomioi mm. kunkin rakennuspaikan pohjaolosuhteet ja perustamistavan, liikenteelliset näkökohdat, hulevesien käsittelyn, pienilmaston, biodiversiteetin ja

viherrakenteen, muuntojoustavuuden sekä ekologiset materiaalit. Kierto- ja jakamistaloutta ja resurssitehokkuutta tuli myös suunnittelussa edistää. Myös ilmastonmuutoksen myötä mahdollisesti tulevaisuudessa toteutuvat haasteet ja niihin sopeutuminen tuli ottaa huomioon.

Identiteetin vahvistaminen

Ratkaisuilla tuli rakentaa alueen identiteettiä ja korostaa alueen asemaa kehittyvänä, elävänä keskustana, joka tarjoaa monipuolisia toimintoja: hallinto, kulttuuri, kauppa, asuminen. Kilpailun myötä toivottiin ympäristön edustavuuden kohenevan ja erityisesti kulttuurin osuuden kasvavan alueen profilissa.

Laadukas arkkitehtuuri

Uudisrakentamisen tuli olla kaupunkimaista, ihmisläheistä ja arkkitehtuuriltaan korkeatasoista. Viihtyisän julkisen kaupunkitilan ja uusien kaupunkinäköymien luomiseen tuli kiinnittää huomiota.

Ajallinen kerroksellisuus

Suunnittelussa tuli kunnioittaa kulttuurihistoriallisesti ja kaupunkikuvallisesti arvokasta ympäristöä. Arvokohteiden asema kaupunkikuvassa ei saanut heikentyä, sillä niillä on tärkeä merkitys Ylöjärven historiallisen keskustan identiteetin luojina. Vaikka kaupunkirakenne tiivistyy, kulttuuriympäristön ajallista kerroksellisuutta tuli kunnioittaa ja sen ymmärrettävyyttä mahdollisuuksien mukaan tukea.

Kestävät liikkumisratkaisut

Ratkaisujen tuli mahdollistaa joukkoliikenteen sujuva käyttö ja vähentää riippuvuutta henkilöautoilusta. Asukas-, asiointi- ja liityntäpysäköinnin ratkaisujen tuli olla riittäviä ja toimivia. Liikkumisen kannalta pyöräily- ja kävely-ympäristön suunnitteleminen oli tärkeintä; reittien tuli olla sujuvia, turvallisia ja viihtyisiä.

Tuleva raitiotien linjaus Kuruntielle tuli huomioida tilavarauksineen, pysäkkeineen ja liikennevaloineen, jotka tulevat korvaamaan kiertoliittymiä.

Viherympäristön kehittäminen

Suunnitelmassa tuli edistää Kirkonseudun viherympäristön kytkeytyneisyyttä, saavutettavuutta ja monimuotoisuutta. Katu- ja korttelivihreän kehittämisellä oli tarkoitus luoda viihtyisyyttä ja parantaa samalla hulevesien hallintaa. Asuinkortteleiden pihat tuli suunnitella yhteisöllistä toimintaa tukeviksi viherpihoiksi, jotka luovat hyvän mikroilmaston. Kansiratkaisujen sijaan tuli suosia suurelta osin maanvaraisia pihoja.

Kilpailuehdotus tuli suunnitella asemakaavoituksen mahdollistavalla tasolla.

4.3 Monitoimitalo

Kilpailuehdotukseen tuli sijoittaa uusi monitoimitalo joko osa-alueelle 1, 2 tai 3. Suunnitelmassa tuli esittää rakennuksen kaupunkikuvallinen idea ja liittyminen kaupunkitilaan sekä jalankulun, pyöräilyn ja ajoneuvoliikenteen verkkoon sekä huolto- ja saattoliikenteen ja pysäköinnin ratkaisut.

Monitoimitalo tuli suunnitella houkuttelevaksi kohtaamispaikaksi ja vierailukohteeksi, jolla on seudullistakin vetovoimaa. Rakennuksen tuli olla arkkitehtonisesti kiinnostava ja laadukas sekä lähiympäristönsä kaupunkikuvaa eheyttävä. Monitoimitalosta oli tarkoitus muodostua uusi Ylöjärven ja Kirkonseudun imagoa kohottava merkkirakennus.

Monitoimitalon kooksi määriteltiin noin 2 700 kem².

Monitoimitalon rakennussuunnittelu ei sisällynyt kilpailutehtävään. Kilpailuehdotuksessa sai kuitenkin hyödyntää seuraavaa viitteellistä tilaohjelmaa: Talossa tuli olla enintään 300 henkilön auditorio, jossa voidaan esittää ja harjoitella esimerkiksi musiikkia, teatteria ja tanssia sekä esittää elokuvia ja pitää luentotilaisuuksia. Auditoriolla tuli olla näyttämö, taka- tai sivunäyttämö ja oma yleisölämpiö, sekä esiintyjien pukutilat ja lämpiö, jota voidaan käyttää myös kokous- tai harjoittelutilana. Rakennuksessa tuli olla erikseen käytettävissä oleva kokous- ja juhlatila, jolla on oma keittiö ja jota voidaan käyttää tarvittaessa kahvilana, lounaspaikkana tai iltaravintolana. Rakennukseen tuli sijoittaa pienen toimistohotellin tapainen työskentelytila, jossa on 5-10 pientä erillistä työhuonetta ja niiden yhteistila. Rakennukseen tuli lisäksi sijoittaa tarvittavat tekniset- ja varastotilat sekä noin kolme muuntuva monikäyttöistä kokoustilaa esimerkiksi yhdistysten käyttöön. Jotain monitoimitalon yhteistä tilaa tai sen osaa tuli voida käyttää näyttelytilana.

Kuva 1. Sijainnit, joihin ideasuunnitelmien ratkaisujen toivottiin sijoittuvan

- Bruttoala noin 3 100 brm², kerrosala noin 2 700 kem²
- Auditorio 250-300 henkilöä. Auditorion näyttämö, taka- tai sivunäyttämö, pukuhuoneet, esiintyjien lämpiö, jota voidaan käyttää myös harjoitustilana, yhteensä noin 1 000 kem²
- Auditorion yleisölämpiöt, yhteensä noin 400 kem²
- Kokous- tai juhlatila, jolla on oma keittiö, noin 300 kem²
- Työskentelytila ("toimistohotelli", jossa on 5-10 erillistä työhuonetta ja niiden yhteistila) noin 300 kem²
- Noin kolme muuntuva kokoustilaa, yht. noin 200 kem²
- Tekninen tila, varasto, sosiaalitala noin 200 kem²
- Muu 300 kem²

Suunnitelmassa tuli huomioida monitoimitalon esteettömyys sekä saavutettavuus jalan, autolla ja pyörällä, julkisella liikenteellä ja autolla sekä työntekijöiden ja vierailijoiden pysäköinti.

4.4 Osa-aluekohtaiset suunnitteluohjeet

Osa-alue 1:

Leijapuisto

Kilpailussa tuli ideoida tonteille uusia rakennuksia tai uusia kortteleita, jotka sovitetaan yhteen lähialueen nykyisten ja tulevien toimintojen kanssa. Maisemanäkökohtana tuli huomioida sijainti lähellä maakunnallisesti arvokasta kulttuuriympäristöä ja Ylöjärven kirkkoa.

Alueella oli tarkoitus luoda Ylöjärvelle uusi erityislaatuinen ja arkkitehtuuriltaan kiinnostava korttelikonaisuus, jossa yhteydet lähialueen laajoille viheralueille on huomioitu. Kaupunkikuvan tiivistäminen ja laatutason kohentaminen, arkkitehtuurin kiinnostavuuden lisääminen, toimintojen monipuolistaminen ja jalankulkuympäristön kohentaminen olivat keskeisiä tavoitteita.

Kirjasto Leijan piha ja kirjaston pohjoispuolinen itä-länsisuuntainen kevyen liikenteen väylä voitiin lukea mukaan suunnittelualueeseen, mm. jalankulku yhteyksien ja kaupunkikuvan kohentamisen näkökulmasta.

Kuruntieltä ei sen pääkatuluonteen vuoksi ollut mahdollista osoittaa tonttiliittymiä Leijapuiston tulevalle korttelialueelle. Tonttiliittymiä voitiin osoittaa pohjoisen suunnasta tulevalta uudelta Oksasenttieltä tai lännestä Leijatieltä tai mahdollisesti kirjaston suunnasta etelästä nykyisen kevyen liikenteen väylän suunnasta.

Raitiotien päätepysäkin arvioitu liityntäpysäköintitarve on 50 –100 ap, josta noin puolet tuli sijoittaa kilpailuehdotuksen kiinteistölle.

Yhteisiä tai vuoropysäköintimahdollisuuksia oli mahdollista tutkia kirjaston tai kauppakeskuksen kanssa, mikäli tontille

sijoittuu iltatoimintoja. Tonttikohtainen velvoitepysäköinti tuli huomioida suunnittelussa pääasiassa rakenteellisiin pysäköintiratkaisuihin ja/tai keskitettyyn pysäköintiratkaisuun.

Rankkasateisiin varautuminen ja hulevesien viivyttäminen tuli huomioida esimerkiksi pihojen ja viheralueiden suunnittelussa, ja pitämällä mahdollisten kansiratkaisujen ja muiden vettä läpäisemättömien pintojen osuus suunnitteluratkaisuissa mahdollisimman pienenä.

Osa-alue 2:

Kaupungintalon lähialue

Osa-alueella 2 oli ideoitavana kolme erillistä tonttia: kaupungintalon aukion laidalla sijaitseva entisen perusturvakeskuksen tontti, sekä Asemantie 1 ja 2 tontit.

Suunnittelussa tuli huomioida, että alue on kaupunki-rakenteellisesti Ylöjärven keskustan tärkein kohta. Suunnittelussa tuli huomioida myös kirkon asema maisemassa ja alueen status maakunnallisesti arvokkaana kulttuuriympäristönä.

Osa-alueen hyvät nykyiset ja tulevat joukkoliikennepalvelut tuli hyödyntää suunnittelussa.

Perusturvakeskus

Kilpailussa tuli ideoida keväällä 2023 puretun perusturvakeskuksen rakennuksen tilalle uutta rakennusta tai kortteliä, joka sovitetaan yhteen kaupungintalon aukion ja lähialueen nykyisten ja tulevien toimintojen kanssa.

Tontille oli maastonmuotojen ja maaperän puolesta mahdollista suunnitella maanalaista rakenteellista pysäköintiä. Kaupungintalon pysäköintikenttää voitiin ajatella hyödynnettävän vuoropysäköinnissä, mikäli kiinteistölle sijoittuu iltatoimintoja.

Esitettävän uuden rakennuksen ja sen eteläpuolisen Vivace-rakennuksen väliin tuli jättää seinästä seinään vähintään 12 metrin leveydeltä vapaa-alueita huoltoon ja pelastusajoneuvoja ja näkemäalueita varten.

Tontin ajoneuvoliittymä tuli osoittaa Räikäntien suunnasta tontin itä- tai kaakkoisreunasta. Kuruntieltä ei sen pääkatuluonteen ja raitiotiesuunnitelman vuoksi ollut mahdollista osoittaa tontille suoraa ajoneuvoliittymää tai läpiajoa Räikäntielle.

Asemantie 1

Asemantie 1 -tontin osalta ideakilpailussa tuli osoittaa tontin potentiaali mahdollista tulevaa pitkän tähtäimen kehittämistä varten.

Kilpailuehdotuksessa tuli esittää tontille uutta rakentamista, joka hyödyntää keskeistä sijaintia ja joukkoliikenteen ja julkisten ja yksityisten palveluiden tasoa ja saavutettavuutta.

Räikäntorni on kulttuuriympäristökohde, joka tuli huomioida suunnittelussa. Kilpailuehdotus tuli sovittaa yhteen lähialueen arvojen ja nykyisten ja tulevien toimintojen kanssa. Suunnittelualueen sijainti maakunnallisesti arvokkaan kulttuuriympäristöalueen reunassa tuli huomioida suunnittelussa.

Tontin ajoneuvoliittymä voitiin osoittaa Asemantieltä tai Siukolantieltä. Kuruntieltä ei sen pääkatuluonteen ja raitiotiesuunnitelman vuoksi ollut mahdollista osoittaa tontille ajoneuvoliittymää.

Asemantie 2

Asemantie 2 -tontin osalta ideakilpailussa tuli osoittaa tontin potentiaali mahdollista tulevaa pitkän tähtäimen kehittämistä varten.

Kilpailuehdotuksessa tuli esittää tontille uutta rakennusta tai korttelia, joka hyödyntää keskeistä sijaintia ja joukkoliikenteen ja julkisten ja yksityisten palveluiden tasoa ja saavutettavuutta. Helluntaiseurakunnan tilat oli mahdollista haluttaessa säilyttää kilpailuehdotuksen osana. Tontin rakennukset voitiin myös kokonaisuudessaan ajatella purettaviksi.

Kilpailuehdotus tuli sovittaa yhteen lähialueen arvojen ja nykyisten ja tulevien toimintojen kanssa. Suunnittelualueen sijainti maakunnallisesti arvokkaan kulttuuriympäristöalueen reunassa tuli huomioida suunnittelussa.

Tontin ajoneuvoliittymä voitiin osoittaa Asemantieltä tai Siukolantieltä. Kuruntieltä ei sen pääkatuluonteen ja raitiotiesuunnitelman vuoksi ollut mahdollista osoittaa tontille ajoneuvoliittymää.

Osa-alue 3:

Pääradan varsi

Helsinki-Oulu-pääradan varteen tuli suunnitella henkilöliikenteen junaseisake, kevyen liikenteen ylikulku sekä liityntäpysäköintiä. Alueen maankäyttöä tuli tiivistää uudisrakentamisella, joka muodostuu ensisijaisesti sekoittuneesta asumisesta ja julkisista palveluista.

Kilpailuehdotuksessa alueelle tuli sijoittaa:

- Kokonaisuuteen sopivaa rakentamista jatkosuunnittelun pohjaksi. Rakennukset radan kummallakin puolella tuli sijoittaa vähintään 5 metrin etäisyydelle reunimmaisen raiteen keskiliinjasta.
- Ylöjärven uuden junaseisakkeen matkustajalaiturit ja yhteensä neljä raidetta. Raidekäytävälle varattava leveys on yhteensä arviolta 30 metriä, jonka sisäpuolelle voitiin osoittaa esimerkiksi ylikulkusillan rakenteita ja pyöräpysäköintiä ja laiturirakenteita.
- Uusi matkustajalaituri kummallekin puolen rataa. Matkustajalaiturit tuli esittää riittävän pitkinä sekä

kaukoliikenteen että lähiliikenteen junien pysähdyksiä varten, lähtökohtaisesti 350 m pitkinä.

- Uusi kevyen liikenteen ylikulku pääradan yli Asemantien ja koulutuskeskus Valon välille, vapaa korkeus 8 m. Ylikulun sijainnissa tuli huomioida kävely-yhteydet matkustajalaitureille ja liityntäpysäköintiä ja saattoliikenteen suuntiin.
- Tarvittavat junaseisakkeen huolto- ja saattoliikenteen yhteydet.
- Pysäköinti, mukaan lukien liityntäpysäköinti radan kummallekin puolelle. Tiivistävä maankäyttö luo edellytykset myös rakenteelliselle pysäköinnille.
- Jalankulku- ja pyöräily-yhteydet kaupungintalon aukion suuntaan.
- Osa-alueella 3 junaseisakkeen käyttöön tuli toimintojen vaatiman muun pysäköinnin lisäksi osoittaa radan kummallekin puolelle noin 20 liityntäpysäköintipaikkaa ja noin 20 paikkaa polkupyöräpysäköintiä.

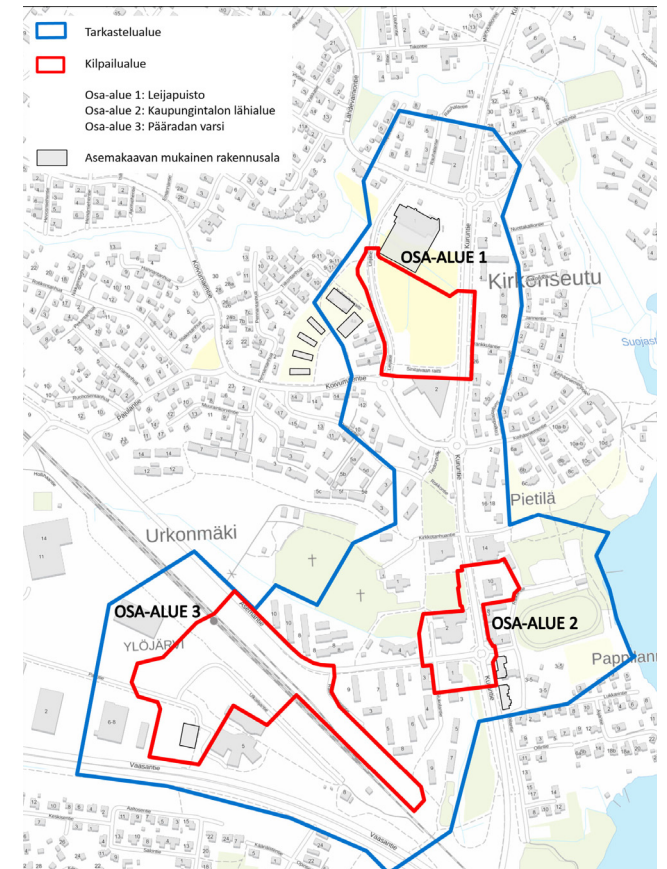
Suunnitelmassa tuli huomioida:

- Pallotie-Vaasantie uusi rakentumassa oleva liikennevaloliittymä ja kevyen liikenteen ylitys.
- Koulutuskeskus Valoon ja sen laajennusosaan tuli säilyttää yhteys, ja sen pysäköinti ja piha-alueet oli ratkaistava suhteessa alueen muihin toimintoihin
- Monitoimihalli Ilves-Areenaan (pääradan varressa koulutuskeskus Valon luoteispuolella) on säilytettävä saattoliikenneyhteys ja osoitettava riittävästi pysäköintiä.
- Pyöräily-yhteys tulee säilyä radan vartta kaakkoon Skeittiparkin-Vaasantien alikulun suuntaan.
- Toteutuessaan pääradan ylikulku täydentää ydinkeskustan kolmen kaupunginosan kevyen liikenteen ylikulku-yhteydet ympärikuljettavaksi renkaaksi Kirkonseutu – Elovainio – Soppenmäki – Kirkonseutu (pääradan Asemantien ylikulku – Vaasantien Pallotien ylikulku – Vaasantien Kuruntien silta).
- Kilpailuehdotus voi osin sijoittua nykyiselle Väyläviraston alueelle ja lähialueen asemakaavoja voidaan muuttaa. Lähialueen nykyisiä asuinrakennuksia ei ole tarkoitus

purkaa. Radan varsi on yleiskaavassa keskustatoimintojen aluetta, mikä sallii suunnitteluehdotuksille useita käyttötarkoituksia.

- Toisaalta, kun pääradan liikenteen nopeudeksi alueella tavoitellaan tulevaisuudessa 220 km/h, aiheutuu korkeasta nopeudesta, huomioitavasta suistumisvaarasta, melusta ja tärinästä rakentamisrajoitteita lähialueelle. Rajoitteista ei ole vielä tarkempia selvitystietoja saatavilla, vaan niitä tutkitaan tarkemmin asemakaavoitukseen edettäessä.

Kuva 2. Tarkastelu ja kilpailualueet tarkemmin (Taustakartta Maanmittauslaitos)

5 KILPAILUEHDOTUSTEN ARVOSTELUPERUSTEET

Kilpailulla haettiin kaupunkikuvallisesti laadukkaita ja toteutuskelpoisia vaihtoehtoja jatkosuunnittelun ja asemakaavoituksen pohjaksi. Arvostelussa kiinnitettiin huomiota siihen, että ehdotus on kilpailun tavoitteiden ja suunnitteluohjeiden mukainen sekä kokonaisnäkemyseltään vahva ja innovatiivinen. Lisäksi arvioinnissa otettiin huomioon ehdotusten kehityskelpoisuus ja se, miten ehdotus on kehitettävissä perusratkaisun oleellisesti kärsimättä. Arvostelussa painotettiin kokonaissuunnitelman laatua ja toimivuutta osa-aluekohtaisia suunnitelmia enemmän.

Arvostelussa kiinnitettiin huomiota erityisesti seuraaviin seikkoihin:

Kaupunkikuva ja arkkitehtoninen laatu

- Kaupunkikuvallisen, arkkitehtonisen ja toiminnallisen kokonaistarkoituksen laatu, mielenkiintoisuus ja omaleimaisuus
- Sopivuus olemassa olevaan rakennuskantaan ja kulttuuriympäristöön
- Keskustaympäristön elämyksellisyys ja kaupunkitilan vetovoimaisuus, kaikki kaupunkilaiset ja vierailijat huomioiden

- Ylöjärven keskustan identiteetin ja imagon vahvistaminen

Toiminnot

- Tilallinen toiminnallisuus ja laatu
- Luonteva ja perusteltu uusien toimintojen sijoittuminen ja kytkeytyminen nykyisiin toimintoihin sekä synergian hyödyntäminen
- Kaupunkiympäristön tarjoamat mahdollisuudet kohtaamiseen ja viihtymiseen

Laadukkaan asuntorakentamisen edellytykset

- Laadukkaiden, valoisien ja monipuolisten asuntojen mahdollistaminen
- Piha-alueiden viihtyisyys, vihreys ja yhteisöllisyys

Liikkuminen ja pysäköinti

- Liikenteen toimivuus ja turvallisuus kaikilla kulkumuodoilla
- Pysäköintiratkaisujen riittävyys ja joustavuus sekä sovittaminen ympäristöön

- Jalankulkuympäristön elävyys, esteettömyys, vehreys ja viihtyisyys eri vuodenaikoina

Alueen tekninen ja taloudellinen toteutettavuus

- Ideasuunnitelman teknis-taloudellinen toteutettavuus ja kehityskelpoisuus
- Vaiheittain toteutettavuus

Ekologiset ratkaisut

- Elinkaariajattelun mukaisten ja sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävien ratkaisujen huomiointi
- Ekologisten ja kestävien, muuntojoustavien ratkaisujen integrointi arkkitehtonisiin ja kaupunkikuvallisiin ratkaisuihin
- Ilmastonmuutokseen sopeutuminen ja varautuminen

Kuva 3. Historiakuva kaupungintalolta Räkäntornille päin

6 YLEISARVOSTELU

Yleistä

Kilpailuun saapui määräaikaan mennessä 26 arviointikriteerit täyttävää idearikasta ehdotusta. Kilpailu oli kokonaisuudessaan onnistunut ja toi esiin Ylöjärven keskustan kehittämisen mahdollisuuksia ideakilpailun hengen mukaisesti erittäin monipuolisesti.

Kilpailualueen jakautuminen kolmeen luonteeltaan erilaiseen alueeseen muodosti erityisen haasteen ja edellytti kilpailijoilta huolellista perehtymistä osa-alueiden erilaisiin lähtökohtiin sekä tavoitteisiin. Osoittautui että kilpailua ei ollut mahdollista ratkaista yhdellä läpivievällä kaupunkikuvallisella ratkaisulla. Nykyään varsin väljästi rakennettu ympäristö asetti myös haasteita täydennysrakentamisen sovittamiseksi sekä mittakaavaltaan että luonteeltaan.

Ehdotukset tarjosivat erilaisia suuntia alueen jatkosuunnittelulle toimintojen, asuintypologioiden, rakentamistehokkuuden, monitoimitalon sijoittamisen ja julkisen kaupunkitilan sekä viherrakentamisen pohjalta. Parhaat ehdotukset ansioituvat alueen identiteetin ja tavoitellun hengen luomisessa; Kuruntien tilallisen perinteen ja ominaispiirteiden jatkamisessa, julkisen kaupunkitilan muodostamisessa, laadukkaasti asuinrakentamisen kehittämisessä, toimivassa viherrakenteessa sekä näkymien ja yhteyksien luomisessa.

Tehtävänannon vaikeusasteesta kertoo, että yhdessäkään ehdotuksessa ei kyetty ratkaisemaan kaikkia kolmea osa- aluetta siten, että jokainen niistä voitaisiin suoraan ottaa asemakaavatyon pohjaksi. Suuntaviivat eri osa-alueiden tulevalle kehitykselle hahmottuvat kuitenkin kilpailuehdotusten kautta. Parhaita ehdotuksia jatkotyöstämällä alueista on mahdollista kehittää kilpailun tavoitteiden mukaista keskusta- aluetta, joka vahvistaa olevaa kaupunkirakennetta ja luo uusia edellytyksiä Ylöjärven kehittämiseen.

Toiminnot

Kilpailun yhtenä keskeisenä tavoitteena oli löytää osa-alueille sopiva asuinrakentamisen määrä sekä asumisen suhde muihin

toimintoihin. Kilpailuohjelma antoi asuinrakentamisen osalta suuntaa antavan vähimmäismäärän. Kokonaisalojen osalta ehdotuksissa oli suurta vaihtelua, kokonaiskerrosalat vaihtelivat noin 35 000 - 160 000 välillä. Useissa ehdotuksissa esitettiin liian suurta määrää toimisto- ja liiketiloja, etenkin radan varteen. Parhaissa ehdotuksissa toiminnot sekä rakentamisen määrä olivat tasapainoiset ja realistiset kehittyvän Ylöjärven tarpeisiin.

Rakentamisen määrän ja toimintojen määrittämisen lisäksi, kilpailutehtävän olennainen osa oli määrittää monitoimitalon sijoitus jollekin osa-alueista. Suurimmassa osassa ehdotuksista monitoimitalo oli sijoitettu puretun perusturvakeskuksen tontille, joissain ehdotuksissa rakennus oli sijoitettu Kuruntien toiselle puolelle, Asemantien tontille. Muutamassa ehdotuksessa oli tutkittu monitoimitalon sijoittamista Leijapuistoon kirjaston yhteyteen. Monitoimitalon onnistuneimpana sijoituspaikkana pidettiin Perusturvan tonttia, jossa uusi julkinen rakennus tukee parhaiten historiallista keskusta aluetta ja vahvistaa samalla kehitettävän Kuruntien identiteettiä julkisten toimintojen pääkatuna.

Kaupunkikuva ja arkkitehtoninen laatu

Kaupunkikuvallista ja arkkitehtonista laatua arvioitaessa kiinnitettiin huomiota:

- kaupunkikuvalliseen kokonaisideaan
- rakentamisen mittakaavaan ja suhteeseen ympäröivään kaupunkirakenteeseen
- julkisten kaupunkitilojen järjestelyyn ja laatuun
- alueen kulttuuriympäristön ja maiseman huomioon ottamiseen
- monitoimitalon arkkitehtoniseen ideaan ja suhteeseen ympäristöön

Kilpailussa saatiin suuri määrä kaupunkikuvallisesti ja arkkitehtoniselta laadultaan onnistuneita ehdotuksia. Eri osa-alueet oli yleensä ratkaistu eri rakennus- ja korttelitypologiaa soveltaen. Toisinaan oli myös korttelien sisällä rakenne tyypologialtaan sekoittunutta. Ehdotusten arkkitehtuurissa

toistui runsas puunkäyttö, mikä lähtökohtana nähtiin Ylöjärven kulttuuriympäristöön soveltuvana ja materiaali tarjoaa myös hyvät mahdollisuudet kestäväan rakentamiseen.

Leijapuisto oli yleensä ratkaistu varsin yhtenäisinä kokonaisuuksina, toisinaan levittäytyen koko korttelialueelle, toisinaan jakautuen tiiviiksi asuinkortteliksi ja hulevesipuistoksi. Rajautuminen etenkin marketin ja sen edustan laajojen pysäköintikenttien suuntaan oli usein haastavaa.

Monitoimitalon sijoittaminen kaupungintalon aukion yhteyteen nähtiin onnistuneena ja samalla kaupungintalon, Räikän talon sekä kirkon muodostaman arvoympäristön luonnetta parhaiten tukevana ratkaisuna. Ainoastaan harvoissa edotuksissa rakennus oli sijoitettu Leijapuistoon, jolloin ongelmaksi muodostui kaupungintalon aukion ratkaisut. Yksittäisen asuinrakennuksen sijoittaminen aukion reunalle ei nähty toimivana. Paikan nykyinen moninainen luonne, teki siitä suunnittelualueena haastavan. Parhaissa ehdotuksissa oli samanaikaisesti onnistuttu luomaan rakennukselle julkisen rakennuksen luonnetta ja sovittamaan se aukion laidalle viemättä vanhalta Räikän talolta liiaksi huomiota. Onnistunut tehokeinona oli sitoa rakennus polveilevana julkisivuna Räikän talon koordinaatistoon. Onnistuneelta tuntuivat myös ratkaisut, joissa monitoimitalo, monine toimintoineen avautui aukion ohella myös Kuruntien ja järven suuntaan. Monitoimitalo oli useissa ehdotuksissa ratkaistu joko veistoksellista muotoa hakevalla puuarkkitehtuurilla tai hillityn pelkistetyksi, toisinaan vain neliön muotoisena laatikkona. Hallitsevat erikoiset muodot tai suuri mittakaava osoittautuivat vaikeiksi lähestymistavoiksi.

Parhaissa ehdotuksissa oli lähiympäristö suunniteltu huolella ja sovittaen täydennysrakentaminen ympäristön julkista luonnetta ja kaupunkikuvaa vahvistavalla tavalla. Lähiympäristön ratkaisuisa keskeisiä ovat lisäksi ympäristön ja erityisesti kevyen liikenteen reittien toiminnallisuus. Leijapuistossa oli parhaissa ehdotuksissa rakentaminen raittien ja pienten aukoiden myötä kytketty Leijaan ja marketin ympäristöön sekä tulevalle raitiovaunupysäkillä. Useissa ehdotuksissa oli lähiympäristö jätetty viitteelliseksi tai jopa kokonaan esittämättä. Tähän on saattanut vaikuttaa alueen jakautuminen ja osa-alueiden rajaukset. Toisinaan oli lähiympäristön tavoiteltu

luonne esitetty tunnelmallisissa havainnekuviissa, mutta näistä vain fragmentteja esittävistä kuvista ei riittävällä tavalla ilmene kaupunkirakenteen toiminnallisuus.

Asemanseutu osoittautui yleisesti kaikkein haastavimmaksi osa-alueeksi. Toisaalta alueelle oli mahdollista esittää kaupunkikuvaa vahvemmin muuttavia ratkaisuja mutta osa-alueen raja- ja johto usein väkinäisiin kortteliratkaisuihin. Erityisesti junaradan pohjoispuoli oli haastava. Nauhamaisen rakenteen sijoittamista radan varteen pidettiin yleensä ongelmallisena sen houkuttelevuuden ja melun muodostamien ongelmien johdosta.

Laadukkaan asuntorakentamisen edellytykset

Kilpailu toi hyviä ja laadukasta asuinrakentamista mahdollistavia ratkaisuja. Leijapuisto, laajempaan aluekokonaisuutena tarjosi tähän parhaimmat lähtökohdat. Pysäköintiratkaisujen avulla pihat oli saatu vihreiksi, joko maanvaraisiksi tai vihreiksi kansipihoiksi. Parhaissa ehdotuksissa runkosyvyydet olivat sopuisia ja rakentamista oli osattu jaotella sopivan kokoihin yksiköihin, jotta vaihteisuus ja toteutusyksikön koko pysyvät realistisina. Radan varressa melun suojaus on ongelmallinen. Osassa ehdotuksista melun suojaus oli ratkaistu valitsemalla rakennustypologia, esimerkiksi sivukäytävä, joka suojaa asuntoja melulta. Vaikka rakennusten melun suojaus on mahdollista ratkaista rakenteellisin keinoin, jäi ongelmaksi usein kuitenkin piha-alueille kuuluva melu. Pientalorakentamista oli esitetty useissa töissä etenkin asemanseudulle. Tämä nähtiin kuitenkin Ylöjärven keskustan täydennysrakentamiselle huonommin soveltuvana ratkaisuna. Ylöjärveltä löytyy tilaa laadukkaalle pientaloasumiselle, radan varressa sen houkuttelevuus jää pieneksi.

Liikkuminen ja pysäköinti

Osa-alueiden eroavaisuuksista johtuen, kilpailuohjelma jätti tonttien ajoneuvoliittymät ja paikoitusratkaisut tekijöiden harkittavaksi. Pysäköintiin toivottiin rakenteellista ratkaisua.

Ehdotusten liikenneverkkoratkaisut perustuivat, etenkin osa-

alueilla 1 ja 2, ulkosyöttöiseen, sekä toisinaan kortteleiden sisään johtaviin pistokaturatkaisuihin. Pysäköinti oli monasti ratkaistu maanalaisella- tai keskitettyyn pysäköintitaloon perustuvalla ratkaisulla. Maanvaraista pysäköintiä ehdotettiin suureksi osin ainoastaan radan ympäristöön muodostuville tonteille.

Leijapuiston ajoneuvoliittymä on esitetty useassa ratkaisussa Oksasentieltä alueen Luoteiskulmasta, jonne on monessa ehdotuksessa sijoitettu myös pysäköintitalo. Osassa ehdotuksista on hyödynnetty Kuruntien ja Leijapuiston välistä tasoeroa ja sijoitettu rakenteellinen pysäköinti maanalle. Pysäköintitalojen sijoittamista Kuruntien varteen ei pidetty kaupunkikuvallisesti onnistuneena ratkaisuna. Leijapuistossa keskitettyjen maanalaisien pysäköintiratkaisujen ongelmaksi todettiin toteutukseen liittyvä tonttijako ja vaihteittain rakentaminen. Parhaana Leijapuiston pysäköintiratkaisuna pidettiin luoteiskulmaan sijoitettavaa keskitettyä pysäköintiratkaisua. Ansioituneissa ehdotuksissa jalankulkijoille ja pyöräliikenteelle oli ehdotettu reittiä Leijapuiston korttelin läpi.

Osa-alueella 2 ehdotuksissa esitetään yleisesti rakenteellista pysäköintiä joko maanalla tai 1. kerrokseen sijoittuvan pihakannen alla. Asemantien ja Perusturvan tonteilla maanlainen pysäköinti on kaupunkikuvallisesti perusteltu, joskin kallis ratkaisu. Ehdotuksissa oli toisinaan hyödynnetty Räikänpuiston olevaa pysäköintiä, mikä katsottiin eduksi.

Kilpailuehdotukset tukeutuivat vahvasti nykyiseen liikenneverkkoon Leijapuiston ja Kaupungintalon lähialueen osalta. Eniten eroja suhteessa nykyiseen tai suunniteltuun liikenneinfraan on pääradan varren osa-alueella, jossa liikenneverkkoratkaisut riippuivat ehdotuksista ja esitetyn rakentamisen määrästä. Pysäköintiratkaisuuksina esitettiin keskitettyjä-, maanvaraisia- ja melusuoja- toimivia pysäköintiratkaisuja.

Osa-alueen 3 keskeisen kaupunkikuvaa rikastuttavan elementin muodosti radan ylikulkusilta. Ehdotusten siltoja tarkasteltiin kaupunkikuvan lisäksi esteettömyyden ja ylläpidon näkökulmasta. Monessa ehdotuksessa esteettömyys on hoidettu

ylikulkusillan teknisillä hissiratkaisuille, joissa voi olla teknisiä ongelmia ja ne vaativat paljon ylläpitoa. Osa silloista tukeutuu rakenteellisesti yksityiseen rakennukseen, mikä voi olla kunnossapitovastuun ja muiden vastuiden osalta ongelmallinen vaihtoehto. Radan alikulkua pidettiin epärealistisena pohjaveden korkeuden takia. Kilpailussa esitettiin myös koko pituudeltaan esteettömiä siltoja, joihin koneellisen kunnossapidon on mahdollista päästä. Ylikulkuratkaisut oli esitetty kauttaaltaan luonnosmaisesti. Esitetyt sillat tarjoavat kuitenkin suuntaviivoja ja mahdollisuuksia jatkosuunnitteluun.

Huolto- ja asiointiajaja tai polkupyöräpysäköintiä ei ole yleensä esitetty ehdotuksissa riittävällä tasolla. Asiointiajajalle on osoitettava lyhytaikaisia pintapysäköintipaikkoja ja pyöräpysäköinnille on varattava riittävästi tilaa katetuista ja lukittavista tiloista jatkosuunnittelussa.

Alueen teknillinen ja taloudellinen toteutettavuus

Kilpailualueen eri osa-alueet ovat lähtökohtaisesti rakennettavuudeltaan erilaisia.

Leijapuistossa vaikuttaa erityisesti maaperä, useissa ehdotuksissa rakentaminen oli keskitetty alueen eteläosaan hyvän maaperän alueelle ja pohjoisosa oli säilytetty puistona. Asemanseudulla rakennettavuuteen ja sen myötä taloudelliseen toteutettavuuteen vaikutti vahvimmin junaradan melu- ja värinähaitat. Taloudellisen toteutettavuuden kannalta merkittäväksi tekijäksi muodostuvat sopivat toteutusyksiköt. Ehdotukset, jotka perustuivat suuriin rakennuksiin ja toteutusyksiköihin olivat Ylöjärven kysynnän kannalta ongelmallisia. Hyvissä ehdotuksissa rakentaminen oli jaoteltu suhteellisen pieniin kerrostaloyksiköihin.

Taloudelliseen toteutettavuuteen vaikuttavan rakenteellisen pysäköinnin määrä oli parhaissa töissä jaettu sopivasti maanpäällisen keskitetyn pysäköintitalon ja maanalaisen pysäköinnin välille. Keskustaajamassa laajojen pinta-alojen varaamista maanpäälliseen pysäköintiin ei pidetty toivottavana.

Junaradan ylittävän sillan osalta parhaana ratkaisuna pidettiin ilman teknisiä ratkaisuja olevaa esteetöntä siltaa, jonne myös koneellisen kunnossapidon on mahdollista päästä. Monessa kilpailuehdotuksessa esteettömyys oli hoidettu ylikukusillan teknisillä hissiratkaisuille, joissa voi olla teknisiä ongelmia ja ne vaativat paljon ylläpitoa. Kilpailuehdotukset, joissa silta tukeutuu rakenteellisesti yksityiseen rakennukseen, voi lisäksi syntyä kunnossapitovastuun ja muiden vastuiden osalta ongelmia.

Ekologiset ratkaisut

Kilpailijoilta edellytettiin ratkaisuja ja ideoita elinkaariajatteluun, ekologisesti- ja sosiaalisesti kestäväan rakentamiseen sekä ilmastonmuutoksen huomioivaan suunnitteluun. Ehdotuksissa oli eri tasoisesti pureuduttu näihin aiheisiin. Monissa ehdotuksissa ehdotettiin puurakentamista ja esitettiin painanteita hulevesille. Kestäviä liikenneratkaisuja oli huomioitu keskittämällä maanpäälle rakenteellista pysäköintiä, jolloin rakennuksia on mahdollista muokata ja uusiokäyttää myöhemmin. Parhaimmillaan esitettiin myös ideoita sosiaalisesti kestävästä yhteisöllisyydestä. Yleisesti voidaan todeta, että useimmissa ehdotuksissa ekologiset ratkaisut jäivät maininnan tasolle selostuksissa, eivätkä suoranaisesti kuvastuneet itse ehdotuksesta.

Kuva 4. Osa-alue 2: Kaupungintalon lähialue

Kuva 5. 1920-luvun yleiskuvaa Ylöjärven kirkonkylästä kirkon tornista koilliseen. Edessä Pietilän peltoja ja oikealla Pietilän rakennuksia. Kuvassa näkyy myös Suojasen vaalea päärakennus ja Oksasen kauppa. (Ylöjärven Muisti)

7 EHDOTUSKOHTAINEN ARVOSTELU

7.1 Yläluokka BULLERBY

Ehdotus on helposti lähestyttävä ja toteuttamiskelpoinen ratkaisu, jossa on kauttaaltaan miellyttävä mittakaava.

Leijajapuiston asuinkorttelit muodostavat kaksi pihapiiriä, joiden luoteispäätyyn muodostuu uusi vihreä puisto hulevesialtaineen. Kuruntien varrella oleva kirjasto on otettu huomioon sijoittamalla asuinkortteleiden ja kirjaston väliin pieni kaupunkiaukio, josta avautuu näkymät uuteen puistoon. Leijajapuiston pysäköinnissä hyödynnetään Kuruntien ja tontin tasoero sijoittamalla pysäköinti Kuruntien tasoon nostetun pihakannen alle. Pysäköinti jättää tilaa maanvaraiselle pihalle. Maanalainen autopaikoitus voisi kuitenkin olla paremmin sijoitettu rakennusten alle, jolloin asumisen ja pysäköinnin yhteensovittaminen olisi helpommin ratkaistavissa.

Luonnonmaisesti esitetty monitoimitalo on sijoitettu kaupungintaloa vastapäätä perusturvakeskuksen tontille. Alueleikkauskuvat ovat viehättävästi piirretty. Asemantien ja perusturvan tonteilla maanalainen paikoitus on perusteltu, joskin kallis ratkaisu.

Radan seudun uudisrakentaminen täydentää ansioituneesti radan pohjoispuolen olevaa kaupunkirakennetta. Rakennusmassat on sijoitettu luontevasti siten, että raidemelu on huomioitu, kortteleihin syntyy aurinkoisia pihvoja ja asuinnoista avautuu pitkiä näkymiä. Radan rakenteellisen pysäköinnin sisältävät vallit ratkaisevat melusuojan uudelle rakentamiselle. Raiteen ylittävä siltä pitäisi kuitenkin sijoittaa keskeisesti laituriin nähden, jolloin ei myöskään tarvittaisi ehdotettua radan alikulkua.

Ansioista huolimatta ehdotusta vaivaa kaavamaisuus, eri alueille ei muodostu vahvaa omaa identiteettiä asuinkerrostalolamellien toistuessa samanlaisina alueesta toiseen. Ehdotuksen kaikki kolme osa-aluetta ovat kuitenkin jatkosuunnittelun kannalta kehityskelpoisia

Yleissuunnitelma 1:2500
Bullerby 1/4
Ylöjärven kestävän ideakylä

7.1 Yläluokka KITARA, TAIVAS JA TÄHDET

Monipuolinen, mittakaavaltaan miellyttävä ehdotus, jossa on mietitty yhteisöllisyyttä, näkymiä ja yhteyksiä.

Leijapuiston tiiviin korttelirakenteen kulkuyhteydet ovat jäsenneilyt ja tilallinen hierarkia toimii. Kevyen liikenteen reitti johdetaan alueen läpi pohjois-etelä suunnassa. Alueen vuoropuhelu kirjaston kanssa jää kuitenkin jatkokehittämisen aiheeksi. Leijapuiston pysäköinti on ratkaistu keskittämällä pysäköinnillä, joka on sijoitettu luontevasti alueen pohjoisnurkkaan kaupalle johtavan tien yhteyteen. Leijapuistoon syntyy omaleimainen identiteetti ja yhteisöllisyys.

Monitoimitalo on sijoitettu entisen perusturvakeskuksen tontille. Rakennuksen torin puoleinen julkisivu kääntyy vanhan Särkängalon suuntaan, mikä avaa aukiota edukseen ja tekee monitoimitalosta omaleimaisen ja antaa samalla talolle selkeästi julkisen rakennuksen identiteetin. Asemantien korttelit ja niiden pihat ovat hienon monimuotoisia ja rajautuvat mukavasti Kuruntiehen. Kuten Leijapuistossa, myös asemantien asuinrakennuksissa toimintoja on sekoitettu sopivasti, jolloin uusista kortteleista tulee osa aktiivista, elävää kaupunkia. Asemantie 2:ssa on avattu onnistuneesti diagonaali näkymä ja yhteys kohti kirkkoa. Maanalainen, mutta kuitenkin maanvaraiset pihat mahdollistava Perusturvakeskuksen ja Asemanseudun pysäköintiratkaisu on perusteltu. Asemantien kummankin korttelin pysäköinti on osoitettu Asemantie 2:een: kaksikerroksisen maanalaisen pysäköinnin toteutettavuus ja kehityskelpoisuus pitää tutkia jatkokehittelyssä.

Radan seudulla rakentaminen on sijoitettu ainoastaan radan pohjoispuolelle, mikä on tarkoituksenmukaista alueen liikenneyhteyksien kannalta. Selkeät rakennusmassat on sijoitettu kauemmaksi radasta, jolloin radan meluhaitat vähenevät. Alueen päähuomion ottaa puurakenteinen ylikulcusilta, joka päättyy radan eteläpuolella spiraaliin. Onko alueen päähuomion ottava esteetön silta kuitenkin ylimitoitettu, ottaen huomioon, että radan eteläpuolelle ei ehdoteta rakentamista? Radanvarren eteläpuolen pysäköinti vaikuttaa ylimitoitettulta koulutuskeskusvalon tarpeisiin ja on liian kaukana alueen uudisrakentamisesta.

Ehdotus on kaupunkikuvallisesti korkeatasoinen, hallittu, idearikas ja kehityskelpoinen.

7.1 Yläluokka KOLMISOINTU

Huolella tutkittu idearikas ehdotus, jonka lähtökohtana on alueen oleva rakenne ja ympäristön voimalinjat.

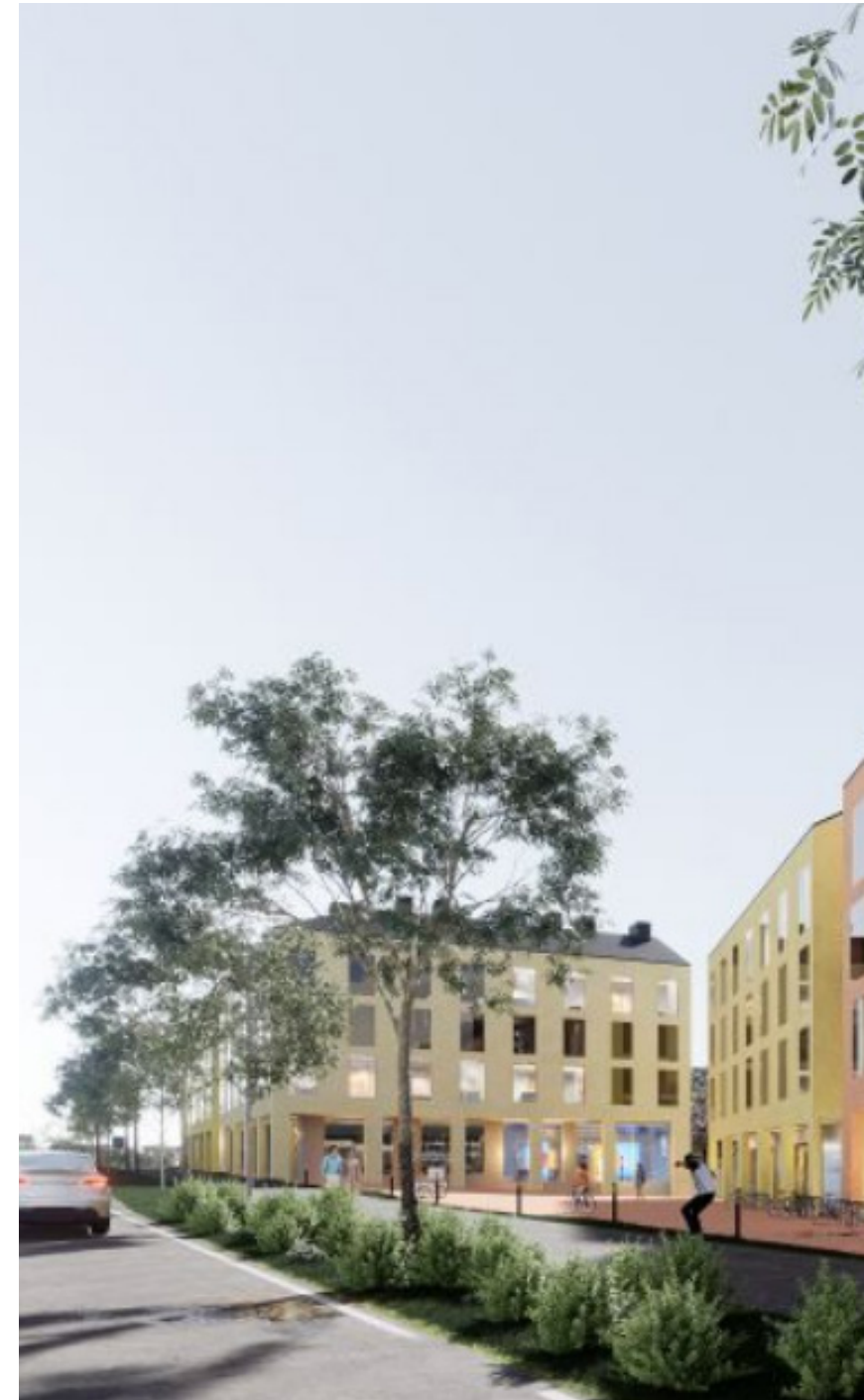
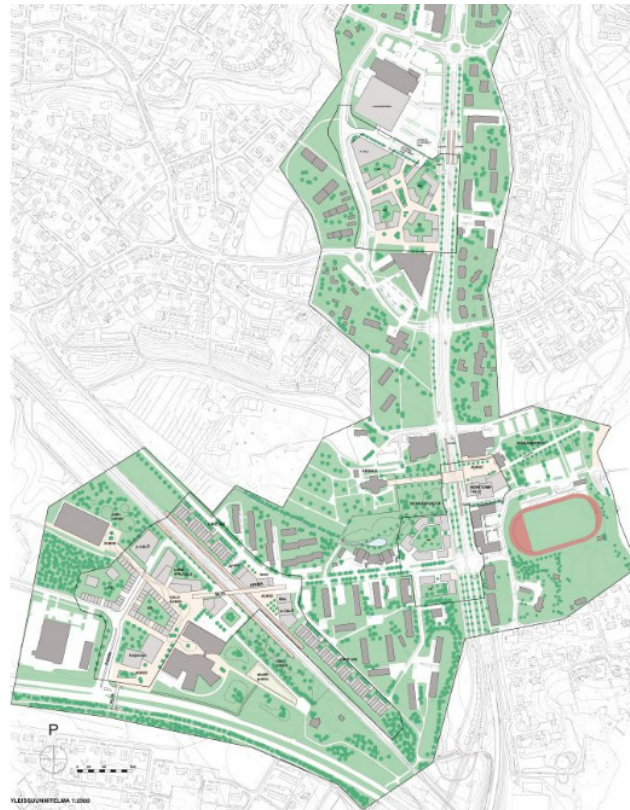
Leijapuiston korttelirakenne luo kirjaston kanssa alueelle mukavan, ympäristöön hyvin sovitun kokonaisuuden. Kortteleiden väleihin syntyy luonteeltaan vaihtelevien kaupunkiaukioiden sarja. Kiva suojaisa kirjastoaukio on huomioitu vuoropuheluna kirjaston kanssa, Kauppa-aukio näyttää kutsuvalta ja toimivalta. Lounaiskulman suuri aukio on hieman jäsentymätön ja jää sivuun julkisesta kaupunkitilasta. Rakennuksissa saisi olla enemmän variaatiota ja kerroskorkeuden vaihtelua, suunnitelma on asuintypologioiltaan yksipuolinen. Ehdotuksessa on osoitettu liiketiloja kivijalkaan maltillisesti. Leijapuiston paikoituksen sijoitus pohjoispäähän on onnistunut ja toimiva, joskin liian hallitseva asuinpihan osana, pysäköintitalo kaipaisi jonkinlaista välivöhykettä.

Ehdotus eheyttää Kuruntien ja asemantien ympäristön kaupunkirakennetta. Monitoimitalo sijoittuu luontevasti kaupungintalon aukion reunaan ja ottaa muodonantaa Rääkän talon koordinaatistosta. Monitoimitalo rajaa kuitenkin liikaa näkymiä järven ja urheilukentän suuntaan. Kirkkopuiston uusi keskikäytävä ei ole perusteltu, kirkkosalin sisäänkäynnit ovat rakennuksen sivuilla. Esitetty viherreitti ei myöskään ota kantaa puiston uuteen käytävään. Monitoimitalon autopaikoituksen sijoittaminen tontin ulkopuolelle on ideana hyvä mutta ei välttämättä toimi, mikäli paikalla järjestetään samanaikaisia tapahtumia. Asemantien suurtortteli rajautuu onnistuneesti puistoon ja Kuruntiehen. Kortteli rajaa kauniisti kirkkopuiston reunaan ja sisäpiha avautuu hienosti puistoon. Asemantie 1 katutilaan rajautuva L-muotoinen kortteli avautuu etelään ja muodostaa aurinkoisen, vihreän, osittain maanvaraisen pihapiirin. Asemantien 2 velvoitepysäköinti, 1ap/100 kem², ei toteudu suunnitelmassa. Vieras- ja liiketilan pintapysäköintiin pitäisi jatkokehityksessä myös varata tilaa. Asemantien kuusikerroksisen rakennuksen madaltaminen helpottaisi pysäköintiä ja parantaisi korttelin suhdetta kirkkoon.

Radan seudun esityksessä on ilmiselviä puutteita ja jopa virheitä innovatiivisuudesta huolimatta. Alueelle on esitetty tiivistä, ilmeiltään ja tylogialtaan vaihtelevaa yöhykkeittäin jakautuvaa kaupunkirakennetta. Pääradan koillisreunaan on hienosti tavoiteltu monimuotoista urbaania toimintaa ja elävyyttä, jota asemarakennus ja kauppahalli tukevat. Radanvarren nauhamainen liike-/ asuinrakennusten rivi kasvihuoneullakkoineen on aiheena hauska, mutta ylipitkä. Syvärunkoiselle asuinrakennusmassalle tuskin löytyy tässä mittakaavassa kysyntää. Asumisviihtyvyys radan varressa myös kyseenalainen,

pihat ovat lähes olemattomat, nauharakenne ei muodosta kokoavaa kaupunkimaista tilaa. Silta näyttää olevan liian jyrkkä täyttääkseen esteettömyyden eikä hissejä ole näytetty suunnitelmassa. Radanseudun pysäköintiä ei ole esitetty selkeästi: paikoituksen jako velvoite-, vuoro-, ja liityntäpysäköintiin ei käy ehdotuksesta selkeästi esille.

Ehdotus muodostaa miellyttävää kaupunkitilaa kohtaamisille ja oleskeluun. Esityksen kaupunkitilallinen ote reitteineen ja viheralueineen on kiitettävä, joskin kaavamainen arkkitehtuuri kaipaa jatkokehitystä. Suunnitelman ansiot ovat Leijapuiston ja Kuruntien varren suunnitelmissa, jotka tukevat ja rikastuttavat olevaa kaupunkirakennetta.

7.1 Yläluokka SIDOKSET

Idearikas ja huolella tutkittu ehdotus, jossa täydennysrakentaminen on onnistuneesti sovitettu eri osa-alueille näiden luonteita vahvistaen. Lähiympäristön suunnittelun taso on erityisen kiitettävä. Ehdotus on kaupunkikuvaltaan korkeatasoinen ja kiinnostava. Asuntoarkkitehtuuriin kaipaisi paikoin enemmän variaatiota. Ehdotuksessa on hallittu kokonaisote, jota tukee korkeatasoinen ja selkeä esitystekniikkana.

Ajoneuvo- ja kevyt liikenne on ratkaistu toimivasti tukeutuen pitkälti nykyiseen liikenneverkostoon. Julkisten palvelujen ja liiketilöiden sijoittaminen junalaitureiden läheisyyteen tukee joukkoliikenteen integroimista muuhun kaupunkiympäristöön. Pysäköinti on esitetty eri osa-alueille soveltuvin vaihtelevin ratkaisuin. Ehdotus on tekniseltä ja taloudelliselta toteutettavuudeltaan hyvä. Monimuotoisina esitetyt puisto- ja piha-alueet kosteikkoineen sekä runsas puurakentaminen mahdollistaa ekologisesti kestävätkä ratkaisut. Ehdotuksen kaikki kolme osa-aluetta ovat jatkosuunnittelun kannalta kehityskelpoisia.

Leijapuiston alue on ratkaistu polveilevana suurkorttelina, joka puiston ja aukion välityksellä liittyy Leijan osaksi kokonaisuutta. Korttelia kiertää muurimaisena rakenteena nelikerroksiset pienehköt asuinkerrostalot, joiden välistä avautuu näkymiä sekä pihalle että pihalta ympäristöön. Tiiviisti Kuruntien reunaan ulottuva rakentaminen vahvistaa pääkadun kaupunkimaista luonnetta, kun taas Leijatien puolella raja- ja vapaamuotoisempi. Rakennusten pohjakerroksiin sijoitetut palvelu- ja liiketilat avautuvat korttelin ulkopuolelle katujen ja aukoiden suuntaan sekä puistoihin. Suurkorttelin moni-ilmeiseksi jäsenelty sisäpiha on hienon yhteisöllinen, mutta yksityinen, vain asukkaiden käytössä. Korttelin pohjoisosaan sijoittuva pysäköintilaitos on onnistuneesti sovitettu osaksi korttelia ilman että suuri laitos liiaksi korostuu korttelipihaassa.

Kaupungintalon aukion eteläreunaan sijoittuva monitoimitalo hahmottuu arkkitehtuuriltaan näyttävänä julkisena rakennuksena ja ottaa ympäröivää tilaa haltuun kiinnostavalla tavalla. Rakennuksen avaaminen sekä aukion, Kuruntien että urheilukentän ja järven suuntaan on hyvä ajatus, jonka toimivuus on myös suunnitelmassa osoitettu. Monitoimitalon yleisöpysäköinti jää suurelta osin nykyisten pysäköintialueiden varaan.

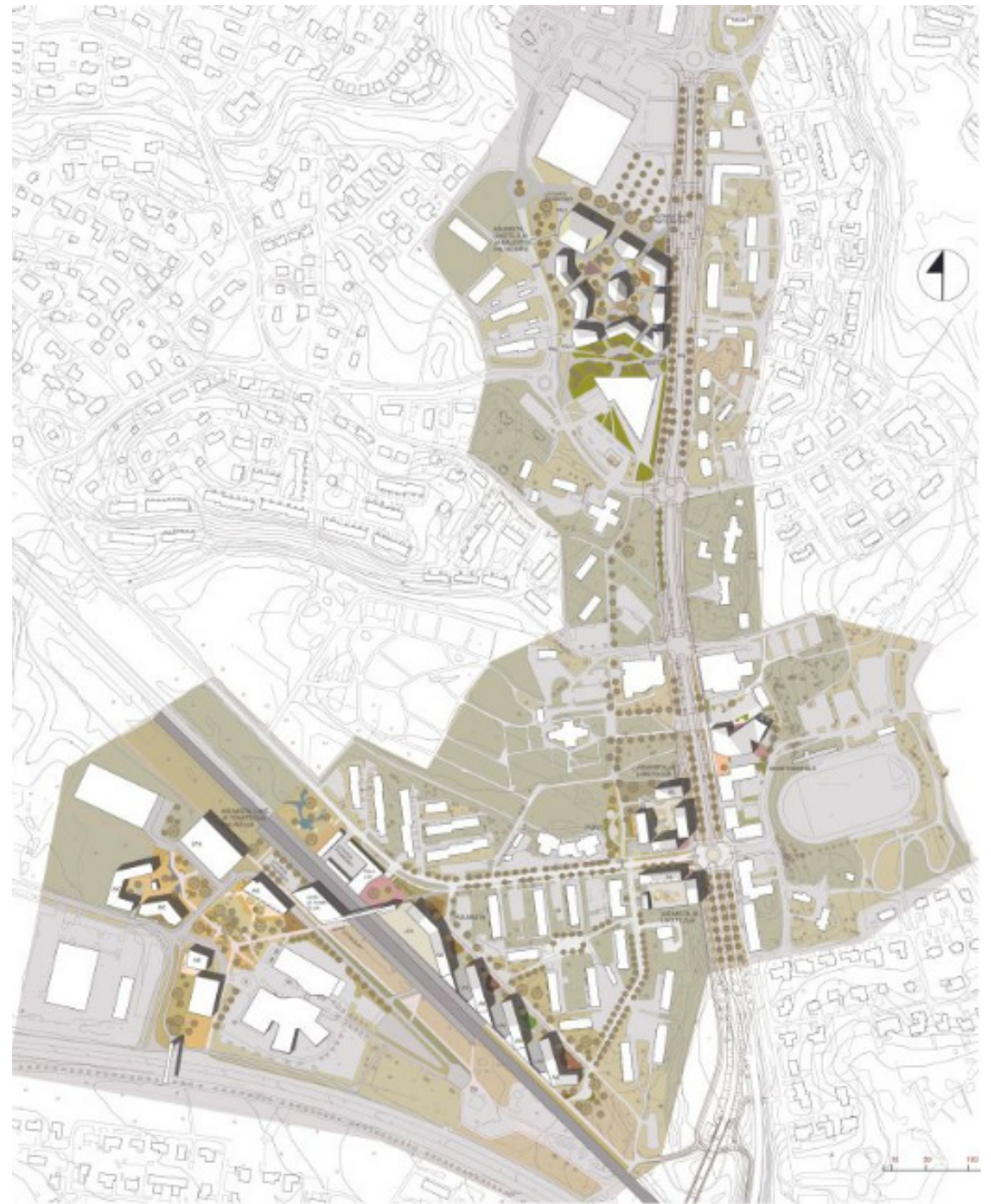
Asematien ja Kuruntien risteykseen muodostuu porttimainen tila, jota korttelien nurkka-aukiot elävöittävät. Asematien uudet korttelit ovat ratkaisuiltaan ja mittakaavaltaan toimivia, mutta varsin tavanomaisia. Asematie 2 kortteli kytkeytyy istuskeluportaiden kautta Kirkkopuistoon, mikä tuo kansipihaan vehreyttä ja avaa näkymiä kirkon suuntaan.

Asematie 1 kortteli sen sijaan jää keskeneräisen oloiseksi ja mm tontin eteläreunalla kohoava kansipiha on ratkaisuna ongelmallinen. Puistoakseli Asematieltä kirkolle on ideana hyvä mutta jää esityksessä tilallisesti jäsentymättömäksi.

Asematien päätteeksi suunniteltu Laituriaukio liikepalvelutiloineen sekä pysäköintialueineen on ratkaisuna toimiva ja kulku laitureille on selkeä. Rakennukseen radan lounaispuolella integroitu ylikulkusilta vaatii jatkokehittelyä toimiakseen ilman hissiä. Liityntäpysäköinti on huomioitu, mutta radan koillispuolisen liityntäpysäköintialueen päälle esitetyn viherkaton tarpeellisuus on kyseenalainen. Junapuisto kosteikkoineen on ajatuksena hyvä mutta huoltorakennuksen takana puisto jää liiaksi sivuun.

Raidemelu on huomioitu hyvin rakennusten massoitellussa ja melusuojausten suunnitteluun on panostettu. Radan koillispuolen kerrostalot sijoittuvat ahtaasti, eikä viihtyisää piha-aluetta muodostu. Sivukäytäväratkaisu rajoittaa asuntokokoa ja mahdollistaa näkymät vain yhteen suuntaan. Radan lounaispuolella eri toiminnot on ryhmitelty Koulutuskeskuksen ja urheiluhallin väliin sijoittuvien viihtyisän oloisten puistojen ympärille. Puistot toisaalta myös hajauttavat rakennetta. Radan lounaispuolella pysäköinti on keskitetty suureen pysäköintilaitokseen, jonka sijainti näyttää optimaaliselta urheiluhallin, asumisen ja liityntäpysäköinnin kannalta, mutta koulutuskeskuksesta pysäköintitalo jää etäälle.

7.1 Yläluokka

THE NEIGHBORHOOD JUNCTIONS

Idearikas, omaleimainen ja värikäs ehdotus. Ratkaisu tukeutuu eri teemojen pohjalta painottuviin reitteihin/akseleihin, joiden jatkuvuutta on tutkittu myös suunnittelun ulkopuolelle. Tällainen strateginen reittiajattelu avaa uusia näkökulmia Ylöjärven kehittämiselle. Asemapiirrostasolla ratkaisu jää kuitenkin luonnonmaisiksi. Suunnitelmaa täydentävät erityisen ansiokkaat havainnekuvat ja kaaviot.

Leijapuiston alue jakautuu tiiviisti rakennettuun eteläosaan ja pohjoisreunan laajaan hulevesipuistoon. Arkkitehtuuri on moni-ilmeistä ja näyttävää. Umpikortteleina ratkaistut asuinkorttelit jäävät kuitenkin mitoitukseltaan paikoin liian ahtaiksi, mikä johtaa pimeisiin pihoihin ja asuntoihin. Asuinkorttelien ja Kuruntien varten sijoittuvien veistosmaisesti muotoitujen kolmen kerrostalon väliin jää viehättävä laaja julkinen aukiotila, jossa puinen paviljonki. Kosteikkopuiston ja korttelialueiden välillä saisi olla vahvempi kytkös. Jatkokehittelyssä olisi mahdollista väljentää asuttopihoja puistoon päin ja muuttaa osa runsaista liiketiloista asuinkäyttöön.

Kaupungintalonaukion ja monitoimitalon kytkeminen asemalta järvelle jatkuvaan kulttuuriakselin osaksi on ajatuksena hyvä, avautumista järven suuntaan tukee rakennukseen integroitu amfiteaterin ulkoportaikko ja kattoterassi. Monitoimitalon pelkistetty puuarkkitehtuuri tuntuu hyvin istuvan paikkaansa. Järvelle esitetyt laiturirakenteet ovat herkkäpiirteisessä järvimaisemassa hallitsevia ja turhia. Monitoimitalon aukion alle sijoitettu kaksikerroksinen pysäköintiluola on mahdollistanut maantasopysäköinnin poistamisen kokonaan Räikänpuistosta. Laajentunutta puistoaluetta soisi kehitettävän mieluummin oleskeluun ja tapahtumiin soveltuvana vehreänä puistoalueena kuin kenttänä. Asematien puukortteleissa on mukava tunnelma ja mittakaava, tasakattoratkaisun sijaan toivoisi puurakentamiseen Suomen ilmastossa paremmin soveltuvia kattomuotoja.

Aseman ympäristöön on esitetty hyvin runsasta ja tiiviisti sijoittuvaa täydennysrakentamista. Kaupunkikuvaa hallitsee monimuotoinen puuarkkitehtuuri sekä katseenvangitsijaksi suunniteltu mutkitteleva kevyen liikenteen silta. Radan lounaispuolelle esitetty suorakulmainen korttelirakenne tuo ryhtiä alueen kaupunkikuvaan. Pysäköintitalo on sijoitettu optimaalisesti palloiluhalliin, pääraataan ja koulukeskukseen nähden optimaalisesti sijoitettu pysäköintitalo kattokasvihuoneineen on sovitettu osaksi puuarkkitehtuurin hallitsemaa kaupunkikuvaa. Koulukeskuksen toiminnot ja laajennus sekä Pallotien uusi liittymä on hyvin huomioitu suunnittelun lähtökohdina.

Radan pohjoispuolella on rakentamisen määrä kuitenkin ylimitoitettu eikä varsinaista korttelirakennetta muodostu. Asuinympäristönä junaradan varsi ei ole houkutteleva, melunsuojaus kuten myös suojaisten pihatilojen järjestäminen muodostuu ongelmalliseksi. Alueen kiinnostavuus jää pitkälti julkisivuarkkitehtuurin varaan.

7.1 Yläluokka YLÖJÄRVI 2030

Varmaotteinen, ympäristöön huolella sovitettu ehdotus, joka tuo alueelle varsin suurimittakaavaista, kaupunkimaisia osakokonaisuuksia muodostavaa täydennysrakentamista. Kaupunkitilaa on jäsenlety viihtyisän oloisin raitti- ja puistoihin. Ratkaisu sisältää rakenteellisen pysäköinnin ohella runsaasti maantasopysäköintiä, mikä paikoin muodostuu ympäristössä liian hallitsevaksi. Ehdotus on arkkitehtoniselta otteeltaan hallittu, yhtenäinen ja monipuolinen. Ratkaisua visualisoivaa aineistoa olisi saanut olla enemmän.

Leijapuistoon on suunniteltu mukavasti lounaaseen pihoiheen suuntautuva kortteli, jonka toisessa suunnassa halkaisee sini-vihreä puistoakseli. Kuruntien varteen sijoitetut kaksi pysäköintilaitosta ovat massiivisia ja hallitsevat liiaksi Kuruntien kaupunkikuvaa. Keskeistä julkisivua Kuruntien suuntaan ei ole esitetty. Alueen toivoisi selkeämmin kytkeytyvän sekä Kuruntiehen että eteläpuoliseen Leijaan.

Monitoimitalon sijoittaminen Asematie 2 tontille seurakuntatilojen yhteyteen on kiinnostava risteysaluetta aktivoiva ratkaisu. Näkymiä kirkon suuntaan avautuu rakennuksen lävistävältä sisäkadulta. Asematien puolella pysäköintialueet hallitsevat kuitenkin liiaksi ja vievät huomiota rakennukselta. Kaupungintaloaukion reunaan esitetty hybridirakennus on massiivinen ja luonteeltaan sulkeutunut. Rakennuksen toiminnot ja kaupunkikuvallinen kontribuutio jää epäselväksi. Näkymiä järvelle ei ole hyödynnetty ja Räikän puistoon on tuotu lisää pysäköintiä.

Radan lounaispuolelle on esitetty tehokasta asumista kahtena varsin onnistuneena selkeästi rajautuvana korttelikonaisuutena. Viherkattoiset pysäköintikannet toimivat meluesteenä radan suuntaan. Välialueet on osoitettu puistoiksi ja pysäköintiin. Ratkaisu on toimiva ja tasapainoinen. Palloiluhallin yhteyteen esitetty urheiluteemainen puistoalue on toteutuskelpoisen. Suuri osa alueesta on kuitenkin jätetty suunnittelemta, ja mm. Valon laajennusta ja Pallotien uutta liittymää Vaasantielle ei ole huomioitu, vaan uusi kortteli on sijoitettu niiden päälle. Radan pohjoispuolelle ei ole esitetty toimintoja.

Tasonvaihdot ja liittytäpysäköinti sekä saattoliikenne on hyvin huomioitu. Massiivinen rakenteellinen pysäköinti pintapysäköintiin lisäksi vaikuttaa ylimitoitetulta. Rata luo melko ison estevaikutuksen, jos ylikulun kautta muodostuu reitti ainoastaan hissi/porrasyhteyksin.

7.1 Yläluokka

MONET KASVOT

Esitys on havainnollisesti esitetty ja huolella tutkittu kokonaisuus. Alueen eri osiin sovitetuista, luonteeltaan erilaisista ratkaisuksista, puuttuu kuitenkin kokoava lanka ja kokonaisuus jää hieman vaisuksi.

Leijapuisto koostuu kahteen pihaan jakautuvasta suurtorttelista, jonka rakennusmassat ovat sopivan kokoisia. Massoitteista johtuen pihat jäävät kuitenkin suurimmaksi osaksi varjon puolelle. Kuruntietä reunustavat aukiot ja raitti, jotka voisivat kytkeytyä selkeämmin kirjastoon ja Kuruntien raitiotiepysäkkeihin. Piha on huolella suunniteltu hulevesiaiheineen mutta autoliikenne on kuitenkin ohjattu pihan läpi, mikä ei tunnu oikealta ratkaisulta vihreään suurpihaan. Leijapuiston pysäköintitalo on sijoitettu alueen luoteisnurkkaan. Alueen keskitetystä pysäköinnistä huolimatta, korttelin sisään on johdettu ajoneuvoliikennettä; vieraspysäköinnin olisi voinut sijoittaa korttelin ulkopuolelle.

Osa-alueen kaksi ehdotus luonteeltaan aluetta täydentävä. Monitoimitalo kaupungintalon aukion reunalla on luonteeltaan hillitty mutta kuitenkin varsin massiivinen. Pieni taite avaa mukavasti aukiotilaa mutta uudisrakennuksen koosta johtuen Räikän talo jää ehdotuksessa yksin taustalle. Monitoimitalon kaupunkirakenteellisessa ratkaisussa ei hyödynnetä järvinäkymiä: rakennus on umpinainen ja huoltopiha jää Räikänpuiston puolelle. Monitoimitalon pysäköinti on sijoitettu suunnittelualueen ulkopuolelle urheilukentän viereen. Ratkaisu hyödyntää olevaa pysäköintialuetta ja tehostaa sen käyttöä. Asemantien korttelit sijoittuvat etäälle katutilasta jättäen turhakin paljon pimeisiin ilmansuuntiin avautuvaa etupihaa. Alue jää hieman jäsentymättömäksi ja säilytetyn helluntaiseurakunnan tila saa entisestään korostuneemman aseman. Maanpäällinen pysäköinti hallitsee tontin länsireunaa ja katkaisee yhteyden puistoon. Asemantien kortteleissa on tutkittu purkavaa saneerausta, jossa Helluntaiseurakunnan rakennuksen säilyttäminen nivoutuu luontevasti kortteliin. Asemantien kortteleiden autopaikat on sijoitettu osaksi olevaan maanpäälliseen pysäköintialueelle, osaksi pihakannen alle. Asemantie 2:ssa pysäköinnin vaatima ramppi on sijoitettu kömpelästi korttelin pihalle julkisivun kylkeen.

Radan seudulle on esitetty suurina erilaisin rakennustypologioihin perustuvina kokonaisuuksina asumista. Radan koillispuoliset radalle avautuvat korttelit jäävät tilallisesti jäsentymättömiksi ja pihojen melusuojaus on näissä ongelmallinen, toimivatko esitetyt pysäköintiin integroidut meluvallit? Lounaispuolen suuressa rivitalokorttelissa olisi potentiaalia enempiäkin mutta jää esityksessä ideatasolle, Korttelia dominoivat keskelle osoitetut autopaikat. Ratkaisu vaikuttaa

kömpelöltä. Radan ylittävää siltaa ei ole esitetty kilpailuohjelmassa annettua luonnosta kummemmin. Sillan esteettömyyttä ei ole ratkaistu, hissejä ei ole esitetty. Radan eteläpuolen pysäköinti on esitetty pitkälti maanvaraisena. Ratkaisu on kustannustehokas mutta ei luo kaupunkikuvallisesti korkealaatuista ympäristöä. Meluvallihin integroidut autokatokset tuovat autoliikenteen pihan aurinkoiselle puolelle, pohjoisosan pysäköintitalois vaikuttaa mitoitukseltaan liian pieneltä.

7.2 Keskiluokka

AB URBI URBEM

Huolella tutkittu idearikas ehdotus, jossa näkyy vahva kaupunkikuvallinen ote. Kytkeytyminen ympäristöön on pääasiassa onnistunut. Korttelirakenne jää kuitenkin osalla aluetta hieman jäsentymättömäksi, ja paikoin muodostuu ongelmia sekä mittakaavan että mitoituksen suhteen. Ansiokkaat havainnekuvat ja kaaviot tuovat hyvin esiin ehdotuksen ansioita. Lähiympäristön suunnittelun osalta ehdotus jää kuitenkin liiaksi luonnostasolle.

Leijapuisto on ratkaistu veistoksellisena puukorttelikokonaisuutena, jossa monitoimitalo ja Leija ovat osana. Monitoimitalon sijoitus Leijapuistoon vahvistaa alueen julkista olemusta kirjaston ja kaupan kanssa. Leijan vieressä arkkitehtuuriltaan näyttävä monitoimitalo on varsin hallitseva. Kuruntien reunaan esitetty nauhamainen piazzoksi aukeava puistoalue on viihtyisän oloinen ja nivoo onnistuneesti yhteen aluetta ja sen julkisia toimintoja. Asuinrakennusten runkosyvyys on paikoin ylimitoitettu ja etenkin U-muotoinen rakennus on Ylöjärvellä toteutusyksikkönä ylisuuri. Pysäköintilaitos sijoittuu luontevalle paikalle ja on sovitettu osaksi kokonaisuutta, massoitelu tuo kuitenkin myös kallista tehottomuutta.

Asuinkerrostalon sijoittaminen kaupungintalon aukion laidalle ei vahvista toivotulla tavalla alueen julkista identiteettiä. Kuruntien kaupunkikuvassa poikkeavasti muotoiltu rakennus jää yksinäiseksi eikä sille muodostu riittävää piha-aluetta. Asematien kortteleissa toistuu sama rakennustyyppiä kuin Leijapuistossa. Puistoon avautuva Asematie 2 kortteli on hieman jäsentymätön ja mittakaavaltaan turhan suuri. Kirkkopuistoa on laajennettu korttelialueelle, mutta kytköstä olevaan puistoalueeseen ei ole esitetty.

Asemanseutua hallitsee keskeinen puistoalue, johon junanradan liikenteelliset järjestelyt ylikulkusiltoineen nivoutuvat. Radan eteläpuolella puisto on luonteva ja antaa tilaa Valolle julkisena rakennuksena, mutta puistoa pirstovat liiaksi ajoväylät. Uusi silta porrastuvine täyttömäkineen ja rampeineen on ideana hyvä ja kehityskelpoinen. Valon useina eri suuntiin kurottavina siipinä esitetyt laajennukset ovat kiinnostavia, mutta toiminnallisesti kyseenalaisia. Puiston luoteisreunaa rajaava korttelivyöhyke on ryhdikäs ja nivoo tilallisesti yhteen radan eri puolia. Asuinkorttelit ovat kuitenkin liian ahtaat ja pihoista muodostuu pimeät. Korttelit myös liiaksi eristävät palloiluhallin puistoalueesta. Aseman pysäköintialue radan pohjoispuolella on suuri ja tilallisesti jäsentymätön. Liike- ja toimistorakennusten kortteli sillan kupeessa täydentää luontevasti kaupunkirakennetta, mutta onko toimintoille kysyntää tällä paikalla? Radan varteen esitetty muurimainen asuinrakennus on ryhdikäs ja

muodostaa suojaa etenkin taustan kortteille. Itsessään paikka ei kuitenkaan ole asumiselle erityisen houkutteleva ja pihoista muodostuu pienet ja pimeät.

7.3 Keskiluokka

KEHRÄ

Mielenkiintoinen massoittelu, jossa aineksia uudentyypiseen kaupunkitilaan. Rakennusten massat eivät kuitenkaan ole realistisia. Alueiden välisiä yhteyksiä tai yhteyttä ympäröiviin maisemiin ei ole esitetty. Materiaalivalinnat ovat liian toistuvia, muurimainen punatiilinen tyyli luo alueelle voimakkaan identiteetin mutta tuntuu vieraalta Ylöjärvelle. Leijapuiston korttelin pysäköintitalon runkosyvyys on liian kapea, esitetty ratkaisu vaatii rakennusmassan jatkokehitystä ja saattaa muuttaa muurimaisen rakennuksen ilmettä.

Monitoimitalon sijainti on hyvä, taloa ei ole kuitenkaan esitetty visualisoinneissa. Maanalainen pysäköinti on kallis ratkaisu, mutta perusteltu keskustan tonteilla osa-alueella 2.

Liike- ja toimitilan- sekä melulta suojaavan luhtikäytävällä varustetun asuinrakentamisen sijoittaminen radan varteen on luonteva ratkaisu alueelle, tiloja on kuitenkin sijoitettu tarpeeseen nähden liikaa. Kaupallisten palveluiden sijoittaminen koulutuskeskus valon puolelle vaatisi parempien liikenne yhteyksien luomista. Radan varren pohjoispuolen pysäköintitalot on sijoitettu luontevasti, eteläpuolen pysäköinnin yhdistäminen toimistoon tuottaa syvärunkoisen ainoistaan yhteen suuntaan avautuvan rakennusmassan, joka ei saa tarpeeksi luonnonvaloa.

7.3 Keskiluokka

KIRKKO, KAMPUS JA KAUPAN PAIKKA

Jäsentelemätön ehdotus, joka on kuitenkin yleisesti mittakaavaltaan miellyttävä. Leijajapuistossa autoliikenne saatetaan korttelin sisäosiin, vaikka suurtorttelia hallitsee valtavan kokoinen pysäköintitalo. Sisäpihat jäävät varjoisiksi. Rakennusmassat ja tilahierarkia ovat sinänsä miellyttäviä, julkisen tilan olisi voinut osoittaa selkeämmin.

Asuinkerrostalon sijoittaminen Perusturvakeskuksen tontille julkisen aukion laitaan ei tue kaupungintalon aukion olevaa identiteettiä, eikä paranna tilaa kaupunkikuvallisesti.

Radan seudulle on sijoitettu väljästi paljon toimitilaa ja vähän asumista. Alueen pysäköinti on järjestetty pääasiassa tilaa vievänä pintapysäköintinä. Radan ylittävä silta on viety kauaksi luonnollisesta kulkureitistä. Koko alueen reittejä, näkymiä yms. ei ole erityisesti mietitty.

7.3 Keskiluokka

KOLME LENSİ YLI KÄENPESÄN

Luonnonmainen ehdotus, jossa asuinkerrosalaa ehdotetaan 81 000 kem2, noin 1600 asukkaalle.

Nauhamainen, kiemurteleva lamellitalo luo Leijajpuiston pohjoispäädyä valtavan pysäköintilaitoksen ja kirjaston väliin asuinkorttelin, jossa liikenne on rajattu ulkopuolelle. Piha-alueiden ja julkisten kaupunkitilojen rajausta on epäseltä. Korttelin pienmittakaavaiset rakennustyypit piha-alueineen eivät käy esille suunnitelmasta. Kokonaisuus ei tue alueiden välisiä yhteyksiä eikä alueiden muodostamaa julkista ja sosiaalista kaupunkitilaa. Leijajpuiston pysäköintitalo ja vieraspysäköinti ovat sijoitettu luontevasti. Pysäköintilaitos on kuitenkin liian hallitseva. Esitetyt maantasonäkymät ovat hienoja.

Kaupungintaloo vastapäätä sijoitettu monitoimitalo on esitetty luonnonmaisesti. Asemantie 2 asuinkortteli avautuu pohjoiseen, rakennusmassat voisivat olla korkeampia kuruntien puolella. Puisto jatkuu epämääräisenä pihalle. Monitoimitalon pysäköintiratkaisu ei käy ehdotuksesta esille. Asemantien keskitetty pysäköintilaitos on mittakaavaltaan ylimitoitettu korttelin muihin rakennuksiin nähden.

Radan eteläpuolen korttelit ovat jäsentymättömät ja kaaviokuvat esittävät eri tilannetta kuin piirretty ehdotus. Liikerakennus vaikuttaa alueelle ylimitoitettulta. Sisäänkäynti koululle korttelirakenteen välistä ei ole toimiva. Pysäköintitalot sijaitsevat kaukana asumisesta. Radan ylikulku yksityisomisteisten rakennusten kautta on esitetty asemapiirustustasolla, tarvittavia hissiyhteyksiä ei ole näytetty.

Kestävyuden eri osa-alueita tarkasteltu teoriassa, periaatteet eivät kuitenkaan näy suunnitelmassa.

7.3 Keskiluokka

KOLMINAISUUS

Huolella tutkittu idearikas ehdotus, jossa esitetään raitiotielle vaihtoehtoisia, kauppakeskus Elon vierestä ohjautuvaa linjausta sekä verkostomaista joukkoliikenteeseen, kävelyyn ja pyöräilyyn tukeutuvaa kaupunkirakennetta. Täydennysrakentamista on esitetty runsaasti ja etenkin asemaseudulla muodostuu mittakaava suureksi. Kaupunkikuvaan kaipaasi enemmän houkuttelevuutta ja kiinnostavuutta.

Leijapuisto jakautuu kolmeen leijan kolmioteemaa jatkavaan kortteliin, joihin liittyy viihtyisän oloisia sisäisiä ja ympäristöön kytkeytyviä kaupunkiaukioita. Rakennustypologia on monipuolista ja rakentaminen on onnistuneesti tuotu Kuruntien reunaan. Tontin sisäiselle autoliikenteelle varatun keskeisen Leijaraitin rooli korostuu ja pientalojen tonttikohtainen pysäköinti tuo liikennettä korttelin sisään. Suuri pysäköintilaitos sijoittuu luontevasti kauppakeskuksen viereen, mutta esitetysti se dominoi liiaksi asuinkorttelia. Mittakaava on hallittua mutta kaupunkikuvan osalta ratkaisu jää luonnosmaiseksi.

Aukion laidalle sijoittuva monitoimitalo on mittakaavaltaan ylisuuri ja arkkitehtuuriltaan varsin dominoiva. Pääaulan avautuminen jalkakäytävälle ei tunnu toimivalta ratkaisulta. Ulkoilmatapahtumatila tukkii yhteyttä rannan ja urheilukentän suuntaan ja on hallitseva Räkän talon vieressä. Uusi aukio yhdessä monumentaalisen oloisen uuden Kirkkotorin kanssa tuo alueelle liian paljon avointa kivettyä aukiota vähentäen samalla vehreyttä. Asematien suorakulmaiset korttelit ovat ryhdikkäät mutta jäävät aiheina yksinäisiksi. Mittakaava muodostuu etenkin Kirkkopuiston reunalla liian suureksi. Palvelukorttelin laajennus tuntuu väkinäiseltä ja varjostaa turhaan Asematie 2 korttelia. Pysäköinnin sisäänajoja tai rampin tilavaraus ei käy ehdotuksesta ilmi.

Asemanseudun alueelle on esitetty runsaasti täydennysrakentamista, jota osaltaan perustelee esitetty raitiotien linjaus. Rakentaminen sijoittuu kuitenkin nauhamaisesti radan varteen, eikä kaupunkimaista tilaa tiiveydestä huolimatta muodostu. Radan koillisreunan

uusiin asuinkortteleihin ei muodostu viihtyisää pihatilaa. Suuriin laitosrakennuksiin keskitetty pysäköinti sijoittuu etäälle osasta asuntoja. Puistokorttelin puistomaisuutta ei ole esitetty ja sen potentiaalia rajoittaa pimeäksi jäävä piha. Radan lounaispuolella sijoittuva keskuskortteli on toimivan oloinen mutta pysäköintitalo dominoi sitä liikaa. Liikenneympyrät radan reunalla ovat turhia ja tekevät kaupunkilasta jäsentymättömän, lisäksi ne haittaavat kevyen liikenteen sujuvuutta. Alikulkujen toteuttaminen on ongelmallista alueen pohjavesitasosta johtuen. Uudet urheiluhallit ja koulutuskeskuksen laajennus tuovat mielenkiintoista muodonantoa alueelle, mutta onko muoto kuitenkin hieman päälle liimattu – ei ole tarkoituksenmukainen ehdotettuihin käyttötarkoituksiin.

7.3 Keskiluokka

KOTIKUJA

Mittakaavallisesti hallittu ja monipuolisia korttelityypologioita soveltava ehdotus. Havainnekuvat tuovat houkuttelevalla tavoin esiin ideoita vehreistä ja moni-ilmeisistä korttelikokonaisuuksista. Korttelien kytkeytyminen ympäristöön ja julkiseen kaupunkitilaan jää heikoksi. Asemapiirroksot ovat vaikealukuiset ja sisällöltään niukat. Ansiokkaasti laaditut havainnekuvat täydentävät esitystä.

Leijapuistoon on esitetty kolmen korttelin muodostama vehreä ja rakenteeltaan kylmäinen kokonaisuus. Kaupunkikuvaa elävöittää julkisivumateriaalien, kerrostasojen sekä kattomuotojen vaihtelut. Puhtaasti asumiseen osoitettu kortteli on luonteeltaan sisäänpäin kääntynyt ja vuorovaikutus ympäristöön, esim Leijan ja Kuruntien suuntaan jää heikoksi. Korttelin keskelle esitetyn suuren aukion rooli jää epäselväksi, olisiko aukion paikka kuitenkin mieluummin korttelin reunalla jossa se voisi vahvistaa julkisen kaupunkitilan muodostumista? Pysäköintiratkaisu on tehoton ja tilaavievä.

Harjakattoinen puinen monitoimitalo on varsin hyvin sovitettu Räkän talon mittakaavaan. Rakennuksen jäsentely tuntuu kuitenkin sattumanvaraiselta ja etelään avautuvan sisäpihan funktio jää epäselväksi. Asematien korttelit porrastuvine satulakattoisine rakennusmassoineen ovat mittakaavallisesti paikkaan hyvin sovitettuja. Vuorovaikutusta katu-ympäristöön ja puistojen suuntaan ei kuitenkaan ole mietitty tarkemmin. Asematie 2 pihaan esitetty maanpäällinen porrastuva pysäköintikansi on ratkaisuna toimimaton ja pimentää kerrostalojen pohjakerroksia.

Asemansseudulle radan eteläpuolelle esitetyt pistetalojen korttelit puistomaisine pihoineen muodostavat mittakaavallisesti miellyttävää vehreää ympäristöä. Kadut kuitenkin pirstovat puistoaluetta liiaksi ja kokonaisrakenne jää hieman löyhäksi. Samanlaisina toistuvien pistetalojen ohella, alue kaipaisi myös muunlaista kokoavaa talotyyppologiaa. Radan pohjoispuolisissa kortteleissa pienimittakaavaisena toistuva sama arkkitehtoninen teema kytkee alueita. Korttelit jäävät kuitenkin kapeiksi ja pihat ahtaiksi. Rakennuksien kylkeen työntyvät pysäköintikannet haittaavat pohjakerrosten käyttöä.

7.3 Keskiluokka

MMXL

Leijapuiston rakennusmassat muodostavat olevan kirjaston kanssa eheän kokonaisuuden. Rakennusten runkosyvyyttä pitäisi kuitenkin edelleen tutkia ja kaventaa, jotta asunnoista saadaan tarpeeksi valoisia. Samalla sinänsä varsin väljän korttelirakenteen pihat suurentuisivat. Umpikortteleihin syntyy paljon sisäkulkimia, jotka voidaan ratkaista jatkosuunnittelussa. Katujulkisivu on yksitoikkoinen. Pysäköinti kannen alla koilliskulmassa hyödyntää onnistuneesti Kuruntien ja tontin tasoeroa. Kortteleiden välitila toiminee kokonaan julkisena alueena, joka ei ole täysin perusteltua ratikkareitin varrella olevan korttelin sisäosissa. Myöskään korttelin ja Kirjaston välinen alue ei ole erityisen edustava. Pohjoisreunan asunnot suuntautuvat vain pohjoiseen.

Kaupungintalon aukiolle ehdotetaan matalaa liikerakennusta, jolloin monitoimitalon sijoitus Asemantie 2 on perusteltua: Kuruntien identiteetti ja kaupungin keskeisten toimintojen alue vahvistuu julkisten palvelujen, kulttuurin ja pienimuotoisen liiketoiminnan keskuksena. Toimintojen sekoittaminen edistää alueen vetovoimaa vuorokauden eri aikoina. On kuitenkin kyseenalaista sijoittaa yksityisomisteista pienimuotoista liikerakennusta kaupungin tärkeimmän aukion laitaan. Räikän puisto suurentuu uudelleenjärjestelyillä ja sijoittamalla urheilukentän autopaikoitus osaksi torin alle. Asemantien kortteleissa monitoimitalo ja tavallinen asuinkerrostalo eivät muodosta kokonaisuutta tai paria. Monitoimitalo avautuu kivasti Kirkkopuistoon, mutta idea on jäänyt keskeneräiseksi.

Koulutukseen painottuvalla osa-alueella radan pohjoispuoli on jätetty rakentamatta ja ehdotetaan puistovyöhykkeeksi. Eteläpuolen massat toiminevat liiketiloina, runkosyvyys on liian syvä toimiakseen laadukkaana toimitilana, jossa on huomioitu luonnonvalon tarpeellinen määrä. Kulku raiteille on selkeä ja ylikulkusilta toimii luontevasti. Pysäköintitalot on loogisesti sijoitettu.

Leijapuistoa lukuun ottamatta ehdotuksessa on liikaa liike- ja toimistotilaa ja liian vähän asumista. Suunnitelma ei ota huomioon alueen historiaa.

7.3 Keskiluokka

OMNE TRIUM PERFECTUM

Leijapuisto on täytetty tiiviillä rakentamisella, joka sinänsä muodostaa jäntevän korttelin alueelle. Korttelirakenne on kuitenkin liian tiivis, tilaa ei ole jätetty aukiolle tai kortteleiden ulkopuoliselle julkiselle tilalle. Maanalaisen paikoituksen rampit syövät vähäistä katutilaa ja katkaisevat yhteydet itä-puolen ympäristöön. Jopa 9. krs mittakaava on Ylöjärvelle liian iso.

Kaupungintalon aukiolle on sijoitettu valtava hybridirakennus, joka ei sovi mittakaavaltaan herkkään ympäristöön Räikäntalon ja kirkon kupeessa. Asemantien kaksikerroksiset Monitoimirakennus ja uusi liikekeskus voisivat toisaalta olla korkeampiakin Kuruntien varrella. Näkymäkseli kirkolle tuntuu päälle liimatulta ajatukselta; puuston ja edessä olevien rakennusten takaa kirkko tuskin näkyy. Keskustaan ei tarvita näin paljon liiketilaa. On suoranaista virhettä, että uuden ratikkareitin varrella sijaitsevalle osa-alueelle 2 ei ehdoteta yhtään asuinrakentamista. Puistoa rajaavat pysäköintialueet ovat väärässä paikassa.

Radan varren rakentamista vaivaa sama ongelma kuin leijapuistoa – ehdotetaan liian tiivistä korttelirakennetta, jossa tilaa ei jätetä julkisille ja puolijulkisille tiloille rakennusten väleissä.

Pysäköinti ehdotetaan rakennettavaksi kauttaaltaan kaikilla osa-alueilla maan alle. Ratkaisu on kallis, eikä ole perusteltu yhtenäisratkaisuna kaikkialla. Kevyen liikenteen reitistöä ei ole mietitty.

Vaikka kilpailualueen kulttuurihistoria on ainakin teoriassa huomioitu, ehdotusta vaivaa yleisesti liian tiivis ja mittakaavaltaan paikkaan sopimaton suurkaupunkimainen rakentaminen. Toiminnot jakautuvat epäsuhdassa tarpeeseen ja kaupunkirakenteeseen nähden.

7.3 Keskiluokka

TRILOGIA

Ehdotus täydentää Ylöjärven kaupunkirakennetta toiminnoittain jakautuvina osakokonaisuuksina, joihin paikoin liittyy samanaikaisesti sekä pikkukylän että seutukaupungin tunnelmaa. Rakennustypologia on kiitettävän monipuolinen, mutta turhan jakautunut. Korttelit kaipaivat selkeämpää kokoavaa jäsenystä ja vahvempaa kytköstä ympäristöön. Pihateiden linjaukset ja pysäköintiratkaisut pirstovat turhaan piha-alueita.

Leijapuiston alueelle esitetty korttelikokonaisuus, jossa townhouse-pientalot ja kerrostalot kietoutuvat kehinä kosteikon ympärille, on ideana kiehtova. Kosteikkopuistosta muodostuu kuitenkin luonteeltaan yksityinen, eikä kytköstä synny edes taustalla vyöhykkeittäin jakutuviin kerrostaloihin. Kortteli on luonteeltaan sisäänpäin käpertyvä, ja kytkös Kuruntien suuntaan jää heikoksi. 8 kerroksen korkeuteen nouseva kerrostalo Kuruntien varressa on mittakaavaltaan kyseenalainen. Leijaukio kirjaston nurkalla on hyvällä paikalla, mutta ei hahmotu kutsuvana kaupunkitilana. Korttelin pohjoisreunaan townhouse rivistön viereen muodostuu tilallisesti jäsentymätön useiden rinnakkaisten ajoväylien muodostama leveä katutila.

Monitoimitalon sijoitus kaupungintalon aukion reunalla on toimiva, mutta laatikkoimaisena esitetty rakennus näyttyy massiivisena ja ympäristöä liiaksi hallitsevana. Asematien tummansävyiset korttelit muodostavat hieman raskaan oloisen osakokonaisuuden, jolle toivoisi kaupunkimaisempaa otetta. Porttiaiheeksi suunnitellut vinosti sijoittuvat kerrostalot tuntuvat vielä hakevan paikkaansa. Maamerkkeinä ne kaipaivat selkeämpää arkkitehtonista otetta.

Radan ympäristössä eri toiminnot jakautuvat vahvasti omille osa-alueilleen. Radan pohjoispuoli ja osa eteläpuolesta on varattu puistomaiseen ympäristöön paviljonkimaisesti sijoituvia liike- ja toimitilarakennuksia varten. Seisakkeen ympäristöön kaipaasi kuitenkin kaupunkimaisempaa jäsentelyä ja houkuttelevuutta. Pysäköinti- ja liikennealueiden pirstomat puistoalueet näyttävät ennemmin suojaviheralueina kuin houkuttelevina oleskelualueina. Pysäköintialueita on runsaasti ja etenkin radan eteläpuolella jäävät pysäköintialueita kiertävät jalankulkureitit näille alisteiseksi ja kulku laiturille tapahtuu pysäköintialueen läpi. Uudet asuinkorttelit radan eteläpuolella muodostavat viihtyisän oloisia kokonaisuuksia ja tuovat alueelle kaupunkimaista sekoittuneisuutta. Alueen ainoana asuinkortteleina ne jäävät kuitenkin yksinäisiksi.

7.3 Keskiluokka

YKSI KAIKKIEN JA KAIKKI YHDEN PUOLESTA

Omintakeisesti sijoitetut asuinrakennukset muodostavat Leijapuistoon uudentyypisen korttelin, jossa piha-alueet ja julkiset tilat jäävät rakennusten väliin. Jopa 6 kerroksisten rakennusten mittakaava on liian suuri alueen nykyiseen rakennuskantaan nähden. Puiston päätteenä oleva paikoitusalue ei erotu edukseen alueelle saavuttaessa. Alueen pysäköintiratkaisu on maanvarainen, hajautetun ratkaisun takia tonttiliittymiä on liikaa korttelin kokoon nähden. Kirjastolle osoitettu laajennusvara korttelin laidalle ei ole perusteltu sen jäädessä etäälle nykyisestä kirjastosta.

Perusturvakeskuksen tontin suhdetta kirkkoon ja Räikäläntaloon ei ole esitetty leikkauksessa. Pohjakaaviossa Monitoimitalo näyttää toimivan aukiokokonaisuudessa, silti mittakaava jää mietityttämään. Rakennusmassa tuo mieleen uudet suomalaiset koulurakennukset. Asemantien varrella olevat liike- ja asuinrakennukset muodostavat hauskan kauppakadun korttelin sisäosiin ja yhdistävät samalla oivaltavasti kirkkopuiston uuteen oleskelupuistoon Asemantie 1:ssä. Kuruntielle avautuu liiketiloja, jotka elävöittävät myös kadunpuolta. 5 kerroksiset rakennusmassat sopivat ympäristöön ja rajaavat olevia katutiloja. Monitoimitalon ja Asemantie 2 pysäköinti on ratkaistu maanalaisilla pysäköintihalleilla, vieraspaikat ja Asemantie 1 pysäköinti ovat maanpäällä.

Radan varren pohjoispuoli on jätetty pääosin viherympäristöksi erilaisine puistoinen. Ehdotuksessa on sijoitettu alueelle yksi keskitetty pysäköintirakennus, jonka katolla on asumista. Eteläpuolella on omintakeisen muotoinen pysäköintilaitos, jonka katolla on asumista. Pysäköinnin, asumisen ja omintakeisen muodon yhdistäminen ehdotetussa rakennuksessa ei ole realistista vaikka onkin sinänsä komea tausta uudelle puistolle.

7.3 Keskiluokka

YLÖS, ULOS JA JÄRVELLE

Mukavan rento-otteinen ja mittakaavallisesti hallittu ehdotus, joka esittää eri osa-alueille varsin hyvin sovitettuja ratkaisuja. Lähiympäristö on suunniteltu huolella, mutta mm. maantasopysäköinti muodostuu paikoin liian hallitsevaksi ja runsaan pihatiestön väljä jäsentely heikentää pihojen käyttöä.

Leijapuistoon esitetyt puukorttelit muodostavat miellyttävän oloista kylämäistä korttelirakennetta, joka kytkeytyy luontevasti sekä Leijaan että muuhun lähiympäristöön. Pienistä pulpettikattoisista puukerrostaloista koostuvat korttelit rajaavat alueen halki johdettua kävelyraitia. Alueen koillisosa on suunniteltu laajaksi toiminnalliseksi puistoksi, johon liittyy hulevesiaiheita. Leijan, Leija-aukion ja puiston välinen kytkös on onnistunut. Pysäköintitalo on sijoitettu onnistuneesti

puiston pohjoisreunalle, jossa se peittää näkymiä marketin ja marketin pysäköintikenttien suuntaan. Leijan pohjoispuolelle esitetty pysäköintialue ajoteineen on hallitseva ja puistoaluetta tuhlaileva.

Kaupungintalon aukion eteläreunaan sijoittuva monitoimitalo on hallitseva ja mittakaavaltaan liian suuri Räikän talon vieressä ja kirkon läheisyydessä. Autopaikoitus olisi voitu sijoittaa maan alle, jolloin rakennuksen massa olisi sopusuhtaisempi. Asemantien kortteleihin esitetyt pistetalot jäsentävät Kuruntien puistomaista länsipuolta, mutta muodostavat samalla lähiömäistä rakennetta. Maantasokerroksen liiketilat tuovat elämää Kuruntien varrelle, mutta rakennusten varjostaman uuden aukion rooli ja viihtyisyys jää kyseenalaiseksi. Maanvarainen paikoitus on perusteltu kustannustehokkuudella, toisaalta ratkaisu vie paljon pinta-

alaa itse tonteilta. Paikoitusalueen sijoittaminen Asemantien ja Kuruntien kulmaan kuten myös korttelin länsireunalle kaavassa varatun kevyen liikenteen reitin kohdalle on virhe.

Asemanseudulla Valon luoteispuolelle muodostuu mittakaavallisesti miellyttäviä asuinkortteleita. Pientalojen sijoittaminen radan varteen edellyttää kallista melusuojausta ja silti jää rakennusten houkuttelevuus kyseenalaiseksi. Liikenteelliset järjestelyt ovat ongelmallisia; kevyen liikenteen reitin linjaus on mutkittava ja vie liikennettä kauas asemalta. Kulku laitureille, kuten myös saattoliikenteen ja liityntäpysäköinnin järjestelyt kaipaisivat selkeytystä radan molemmin puolin. Asemankiosta muodostuu esitetystä ahdas ja varjoisa.

7.3 Alaluokka

HARJULLA ON KAUPUNKI JA PUUTARHA

Ehdotus on jäänyt liian luonnosmaiseksi, eikä riittävällä tavalla tuo esiin ehdotettujen ratkaisujen toimivuutta tai ansioita. Selostuksessa esitetyt tavoitteet ja käsivaraluonnoksista tulkittava ideat eivät välity suunnitelmaan. Esitykseen kaipaisi innostavampaa ja kaupunkikuvallisesti kunnianhimoisempaa otetta.

Leijapuistoon esitetty suurkortteli pistemäisine kerrostaloineen, pientaloineen ja pysäköintilaitoksineen voi konseptina olla toimiva, mutta rakentamisen määrä on selvästi arimitoitettu. Ratkaisun toimivuus tai houkuttelevuus ei ilmene kaaviomaisesta esityksestä.

Kaupungintalon aukion etelälaitaan sijoittuvan monitoimitalon ratkaisu ei riittävästi avaudu suunnitelmassa. Asematien risteykseen esitetyt vapaasti sijoittuvat pistetalot muodostavat jäsentymätöntä ja lähiömäistä ympäristöä. Myös asemanseudun suunnitelma jää keskeneräiseksi. Rakentaminen on keskitetty radan varteen, joka asumisviihtyvyyden ja pihojen melunsuojauksen kannalta haasteellinen. Pääosa alueesta on jäänyt suunnittelematta.

KAUPUNKIPUUTARHA

Ansiokkaasti ja tunnelmallisin havainnekuvien kuvitettu ehdotus on suunnitelmana jäänyt liiaksi konseptitasolle. Täydennysrakentamisen kytkeytyminen ympäristöön jää varsin heikoksi. Työssä on suuri painotus kilpailualueen ulkopuolelle sijoitetussa monitoimitalossa, kun taas osa kilpailualueesta on jätetty kokonaan suunnittelematta.

Leijapuistoon esitetty suurkortteli on mittakaavaltaan ylisuuri ja luonteeltaan liian sulkeutuva. Korttelin kytkeytymistä Leijaan tai raitiotiepysäkin suuntaan ei ole mietitty. Kortteli varjostaa Kuruntien varren kevyen liikenteen reittiä tuomatta alueelle toivottua julkisluonteista lisäarvoa. Havainnekuva esittää tunnelmallista suojaisaa ja vehreää sisäpihaa, jolle ratkaisu tarjoaa edellytykset.

Keijärven rannan liittäminen vahvemmin keskusta on ajatuksena hyvä, mutta esitetysti Rääkänpuisto tuhoutuu kokonaan ja monitoimitalo ennemminkin sulkee yhteyttä kuin avaa. Kahden rakennuksen muodostama kokonaisuus, kirkkoa kohden suuntautuvine sisäpihoineen

on sinänsä kiinnostava ja lupaava, mutta istuu huonosti esitettyyn paikkaan. Kaupungintalon aukion kaarevalinjainen uusi raja on aiheena vieras ja levittää aukiotilaa. Maamerkkiä muodostava tornitalo aukion reunalla on ylikorostunut ja vie huomiota kulttuuriympäristön maamerkeiltä. Kirkkopuistoon esitetyn kaupunkipuutarhan luonne ei avaudu. Etelään Asematie 2 tontille laajennetun puistoalueen toimivuutta ja istutuksia rajoittaa turhaan maanalainen pysäköinti. Kirkkopuiston ja aseman välisen puistoyhteyden vahvistaminen on ajatuksena hyvä, mutta on suunnitelmana jäänyt liian viitteelliseksi.

Aseman yhteyteen kaipaisi selkeämpää liikkeellistä ja kaupunkitilallista jäsentelyä. Suuri pysäköintitalo radan pohjoispuolella on hallitsevaksi ja katkaisee näkyviä radan suuntaan. Sillan sijoitus on toimiva mutta pitkät rampit vievät liikennettä kauas asemalta. Havainnekuvasa on mukavaa tunnelmaa. Radan pohjoisreunaan sijoittuvat asuinkorttelit ovat ahtaita ja muodostavat varjoisia koilliseen avautuvia pihvoja. Urheilukenttien lisääminen alueelle on ajatuksena hyvä, mutta ne tulisi selkeämmin kytkeä jo oleviin urheilupalveluihin. Kenttien välisiä viheralueita olisi tuolloin mahdollista kehittää kokoavana puistona ja synergiaa voisi syntyä näiden toimintojen välille. Suuri osa alueesta on kokonaan jäänyt suunnittelematta.

INSPIRE

Ehdotus pohjautuu lupaaviin ideoihin erilaisista asumisen ja vapaa-ajanvieton alueista, joissa hyvänä pyrkimyksenä on ollut vahvistaa eri alueiden luonteita. Ehdotus on kuitenkin, erityisesti havainnekuvien osalta jäänyt liiaksi luonnosmaiseksi, eikä tavoiteltu inspiraatio välity suunnitelmasta. Kaupunkirakenne kaipaisi selkeämpää jäsenystä ja vahvempaa kytkeytymistä ympäristöön.

Leijapuistoon esitetty ratkaisu, jossa asuminen on sijoitettu hyvän maaperän alueelle tiiviisti ryhmittäisiin asuinkortteleihin ja luoteisosaan on esitetty laaja hulevesipuisto, on ideana hyvä. Asuinkortteleista muodostuu kuitenkin liian ahtaita ja yhteys puistoon jää heikoksi. Korttelirakenne kaipaisi selkeämpää jäsenystä ja hierarkiaa julkisten- ja puolijulkisten tilojen välille. Alueen lounaiskulmaan sijoittuva suuri pysäköintitalo hallitsee ja varjostaa liiaksi asuinpihaa ja katkaisee yhteydet eteläpuoliseen puistoon. Runsaat katuverkosto ja alueen keskelle muodostuva risteys hallitsee liiaksi aluetta.

Monitoimitalon sijoitus julkisen aukion laidalle on perusteltu. Rakennus on mittakaavallisesti toimiva ja ryhdikkäästi jäsenellyt puujulkisivut ovat kaupunkikuvallisesti kiinnostavia. Rakennusta kiertävän katolle johtavan luiskan toimivuus on kyseenalainen. Formalistinen vesiaihe vanhan Rääkän talon edustalla on aiheena vieras ja jakaa liiaksi aukiota. Asematien korttelit ovat tiiviitä ja suurimittakaavaisia. Tehokkuudesta johtuen on kansipysäköinnin ohella runsaasti kaupunkikuvaa ja pihvoja hallitsevaa maantasopysäköintiä. Kortteleihin ei ole esitetty kaupunkimaisuutta tukevia toimintoja.

Asemanseutu on kaupunkirakenteeltaan jokseenkin vaikeaselkoinen ja tukkoisen oloinen. Radan varren suuret rakennukset sulkevat liiaksi laiturialuetta ja kulkua junalle, eikä paikkaan muodostu toivottua julkista kaupunkitilaa. Radan eteläpuolisista asuinkortteleista muodostuu suljettuja ja ahtaita ja suuri pysäköintitalo pihan reunalla muodostuu hallitsevaksi. Rivitalot radan pohjoisreunalla ovat melun kannalta ongelmallisia. Asemarakennusten kuten myös valon länsipuolelle esitetyn 1-kerroksisen rakennuksen käyttö jää epäselväksi.

PUNOS

Ehdotuksessa on keskitytty yksittäisten rakennusten suunnitteluun, keskusta-alueen kokonaisvaltainen ideointi uupuu. Suunnitelma melko viitteellinen, jopa keskeneräinen. Alueen kulkuyhteyksiä ei ole mietitty eikä pysäköintiä ratkaistu. Ehdotuksessa esitetään asuinrakentamiseen vähemmän kerrosalaa kuin kilpailuohjelman vähimmäistavoite 25 000 kem2.

RATARATA

Osa-alueille esitetty omaleimaisia rakennuksia, jotka eivät ole toimivia suunnitteluratkaisultaan. Ehdotuksessa on keskitytty enemmän luonnosmaiseen rakennussuunnitteluun kuin keskustan kokonaisvaltaiseen ideointiin. Pysäköinti on esitetty kauttaaltaan maanvaraisena järjestelyinä paitsi Monitoimirakennuksen tontilla, jossa autot on sijoitettu maanalle. Pintapysäköinti on perusratkaisuna toimiva mutta ei ole kuitenkaan kaupunkikuvallisesti toivottava ratkaisu.

SILMU

Tietokoneella mallinnetusta esityksestä puuttuu kortteleiden tarkempi tilallinen jäsentely. Ehdotuksessa ei ole näytetty maantasonäkymäkuvia kortteleiden sisältä eikä monitoimitalon arkkitehtuuria. Radanseudun ideointi on esitetty heikosti, pohjoisosaa ei ole käsitelty ollenkaan, etelä-puolelle ehdotetaan hotelleja, joka sijaintinsa puolesta ei ole realistinen toteutettavaksi. Alueelle ehdotettu paikoitus on ylimitoitettu muuhun rakentamiseen nähden. Ylikulkusiltaa ei ole havainnollistettu. Keskeneräinen esitys.

VIVAHDE

Asuinkortteleiden sisäosat käsitelty aukiomaisina julkisina tiloina, pihat puuttuvat. Paljon pyöräpysäköintiä. Esityksessä on keskitytty Asemantien kiinteistöjen kehittämiseen. 4. kerroksinen Monitoimitalo vaikuttaa mittakaavaltaan paikan henkeen liian suurelta. Rakennuksen hallimainen kattomuoto ja kaariaiheet jäävät irrallisiksi aiheiksi. Radan varren rakentamisessa toistuu Leijapuiston korttelityyppi, jossa pihat on käsitelty aukiomaisesti. Radan pohjoispuolelle on sijoitettu liityntäpysäköintiä, palstaviljelyä ja puistomaista tilaa. Radan meluisuuden ja siitä johtuvien teknillistaloudellisten vuoksi pohjoispuolen pitäminen puistomaisena on perusteltua. Kahden sillan rakentaminen ei ole perusteltua. Esitetty valtavasti liiketilaa kauttaaltaan.

Y+

Ehdotus perustuu suurimittakaavaisiin ja luonteeltaan formalistisiin ratkaisuihin. Ylöjärven kaupunkikuvassa täydennysrakentaminen näyttyy jäykkänä ja kytkeytyminen ympäristöön jää heikoksi.

Leijapuistoon esitetty puoliavointa rakennetta muodostava suurkortteli, joka sulkee sisäänsä pienimittakaavaista kylämäistä rakennetta on ideana kiinnostava. Korttelia idässä ja koillisessa reunustavat kerrostalot ovat mittakaavaltaan liian suuria. Korttelin sisäosaa peittävät tasajoin lomittain sijoittuvat pienemmät kerros- ja pientalot yksityisine piha-alueineen. Ratkaisu johtaa runsaaseen pihatieverkostoon ja pieniin pihoihin. Suurkortteliin ei muodostu yhteisöllisyyttä. Kattoterassit jäävät formalistisiksi ideoiksi, joiden toiminnallisuus jää kyseenalaiseksi. Julkisivuihin kaipaasi sen sijaan lisää kiinnostavuutta. Korttelin suhdetta ja yhteyksiä Leijan suuntaan tai ympäristöön ei ole esitetty.

Kaupungintalon aukion eteläreunaan sijoittuvan monitoimitalon arkkitehtuurissa on kiinnostavuutta, mutta ehdotus jää liiaksi luonnosmaiseksi, eikä avaa ratkaisua. Aukion pilkkominen viheraltaalla vaikeuttaa aukion käyttöä ja muodostaa kulkuestettä. Asematie 2 tontille esitetty suorakulmainen suljettu umpikortteli, on keskeisellä paikalla puiston ääressä ratkaisuna vieras ja toimimaton. Kuruntien ja Asematien risteykseen esitetty pysäköintialue korostuu liiaksi kaupunkikuvassa ja leventää Kuruntien katutilaa. Asematie 1 kerrostalot näyttävät arkkitehtuuriltaan kiinnostavina ja linjakkaina. Kadun kulmaan sijoittuvan puutarhan käyttö ja asema kaupunkikuvassa jää kyseenalaiseksi.

Asemanseutua hallitsee suurimittakaavainen pyöreämuotoinen umpikortteli, johon liittyy junaradan ja Valon väliin työntyvä sakara. Toimistokäyttöön suunniteltu megarakenne on sulkeutuva eikä toivottua vuorovaikutusta ympäristöön muodostu. Toimistokorttelin sisään ohjautuva kevyen liikenteen silta näyttää palvelevan ensisijaisesti uutta korttelia, Valon ja muun ympäristön jäädessä sivuun. Myös radan pohjoispuolelle on esitetty runsasta mutta pienimittakaavaisempaa liike- ja toimistorakentamista. Mittavan toimistorakentamisen käyttöpotentiaali jää kyseenalaiseksi.

Kilpailutyöstä Punos

Kilpailutyöstä Y+

8 KILPAILUN RATKAISU

8.1 Kilpailun tulos

Huolellisen perehtymisen ja harkinnan jälkeen, viitaten arvostelupöytäkirjassa olevaan yleisarvosteluun ja ehdotuskohtaisiin arvosteluihin, kilpailun tuomaristo päätti jakaa palkinnot seuraavasti:

- **1. palkinto**, 35 000 euroa ehdotukselle ”Sidokset”
- **2. palkinto** 20 000 euroa ehdotukselle ”Kitara, taivas ja tähdet”
- **3. palkinto** 15 000 euroa ehdotukselle ”Kolmisointu”
- **Lunastus** 10 000 euroa ehdotuksille ”Bullerby” ja ”The Neighborhood Junctions”

Lisäksi tuomaristo päätti antaa **kunniamaininnan** ehdotukselle ”Ylöjärvi 2030” laadukkaasta radanvarren alueen ratkaisusta sekä onnistuneesta toiminnallisuudesta ja toteutettavuudesta.

8.2 Tuomariston suositukset jatkotoimenpiteistä

Kilpailun tuomaristo suosittelee, että Ylöjärven keskustaa jatkokehitetään kolmen kilpailussa parhaiten menestyneen työn eli ehdotusten ”Sidokset”, ”Kitara, taivas ja tähdet” ja ”Kolmisointu” pohjalta, mutta myös lunastetuista töistä voidaan tarvittaessa ottaa ideoita alueen kehittämiseen.

Koska yksikään ehdotus ei onnistunut ratkaisemaan kaikkia kilpailun osa-alueita täysin onnistuneesti, tuomaristo suosittelee edelleen, että jatkosuunnittelussa hyödynnetään parhaita osa-aluekohtaisia ratkaisuja palkituista ja lunastetuista ehdotuksista.

8.3 Kilpailuehdotusten tekijänoikeudet ja käyttöoikeudet

Kilpailun järjestäjällä on omistusoikeus palkittuihin ja lunastettuihin kilpailuehdotuksiin tekijänoikeuden jäädessä ehdotuksen tekijälle. Mahdollisen toimeksiannon saaneella on oikeus käyttää hyväkseen palkittujen ja lunastettujen kilpailuehdotusten aiheita ja ideoita tekijänoikeuslain mukaisesti.

Kilpailun järjestäjällä ja SAFA:lla on oikeus julkaista palkittujen ja lunastettujen töiden materiaalia ilman erillistä korvausta. Julkaisun yhteydessä mainitaan aina kyseisen ehdotuksen tekijä lukuun ottamatta kilpailun aikana nimettöminä julkaistavia ehdotuksia.

8.4 Arvostelupöytäkirjan allekirjoitus

Tuomaristo allekirjoitti arvostelupöytäkirjan sähköisesti.

8.5 Nimikuorten avaus

Nimikuoret avattiin tuomariston kokouksessa 21.9.2023 palkintosijojen, lunastusten ja kunniamaininnan saajien valinnan jälkeen. Palkinnon saivat seuraavat tekijät:

1. palkinto: Sidokset

Arkkitehtitoimisto Sami Vikström Oy, ARK-house arkkitehdit Oy

Tekijä:

Sami Vikström

Avustajat:

Harri Pakarinen, arkkitehti

Tatu Brummer, visualisoija

2. palkinto: Kitara, taivas ja tähdet

Oopeaa Office for Peripheral Architecture

Tekijät:

Anssi Lassila, arkkitehti, professori

Otto Heinonen, arkkitehti (tmi Otto Samuli Heinonen)

Iida Hedberg, arkkitehti

Isaac Edmonds, arkkitehti

Katharina Leinonen, arkkitehti

3. palkinto: Kolmisointu

Tekijät:

Mikko Siltanen, arkkitehti SAFA

Elina Ahdeoja, arkkitehti SAFA

Mika Saarikangas, rakennusarkkitehti AMK

Lunastus: Bullerby

Tekijät:

Elen Paddar

Henry Tossava

Lunastus: The Neighborhood Junctions

Atelier Entropic sl, Barcelona, Espanja

Tekijät:

Magdalena Mroz

Geoffrey Eberle

Maria Antonia Franco

Jakub Fratzczak

Natalia Serafin

Simay Ozkayagan

Kunniamaininta: Ylöjärvi 2030

Aprt Oy

Avustajat:

Akseli Leinonen, arkkitehti SAFA

Aleksandra Zarek, arkkitehti

YLÖJÄRVI

